

UUDESTA DEMOKRATIASTA

(Tammikuu 1940)

1. Mihin Kiina on menossa?

Kun sota japanilaisia anastajia vastaan alkoi, sai kansamme uutta rohkeutta, kaikki uskoivat, että pelastuksen tie on löydetty, synkät kasvot kirkastuivat jälleen. Viime aikoina on sopuilun ilmapiiri kuitenkin uudelleen tihentynyt, uudelleen on aloitettu kommunisminvastainen ulvonta ja Kiinan kansa on jälleen ajettu umpikujaan. Ja tämä vaikuttaa ennen kaikkea kulttuurin edustajiin ja opiskelevaan nuorisoon, ts. ihmisiin jotka kaikkein kiihkeimmin suhtautuvat tapahtumiin. Taaskin on epäselvää: miten olla? mihin Kiina on menossa? Tämän vuoksi on kenties paikallaan käyttää uuden aikakauslehden »Tšungkuo venhuan»¹ ilmestymisen tarjoamaa tilaisuutta maamme poliittisen elämän ja kulttuurin kehitysteiden valottamiseen. En ole kulttuurikysymysten asiantuntija, olen kaiken aikaa hankkiutunut niitä tutkimaan, mutta vasta nyt olen siihen ryhtynyt. Onneksi ovat useat jenanilaiset toverimme jo kirjoittaneet tästä aiheesta perusteellisia kirjoituksia, ja olkoot minun kaavailuni niihin pienenä johdantona. Näitä meidän esittämiämme näkökohtia on pidettävä vain erillisinä tuloksina taitamattomista etsiskelyistä, sinä hiekkajyväsena, joka aiheuttaa helmen synnyn,

vaatimattomana alkuna, joka saa koko maamme parhaat kulttuurihenkilöt vastaamaan puolestaan merkittäväillä teoksilla. Toivomme, että yhteinen pohdinta vie meidät oikeisiin johtopäätöksiin, jotka vastaavat Kiinan kansallisia tarpeita.

Tieteellinen menetelmä on tunnollista totuuden etsintää. Mieleöntä on pitää itseään erehtymättömänä ja pyrkiä vain muita mestaroimaan; sillä tavoin menetellen ei ratkaista ainoatakaan kysymystä. Liian raskaita ovat kärsimykset, joita kansamme saa kokea. Vain tieteellinen menetelmä, vain suuri vastuuntunto voivat johtaa kansamme vapautuksen tielle. On vain yksi totuus, ja kysymyksen siitä, kenen puolella totuus on, ratkaisee lopulta objektiivinen käytäntö eikä subjektiivinen kerskailu. Vain monimiljoonaisen kansan vallankumouksellinen käytäntö voi olla totuuden mittapuuna. Olen sitä mieltä, että juuri näin on nyt ilmestyvän aikakauslehden »Tšungkuo venhuan» asennoiduttava.

2. Tahdomme rakentaa uuden Kiinan

Me kommunistit olemme monien vuosien varrella taistelleet paitsi poliittisen ja taloudellisen vallankumouksen puolesta Kiinassa, myös kulttuurivallankumouksen puolesta. Tämän taistelun tavoitteena on Kiinan kansan uuden yhteiskunnan ja uuden valtion rakentaminen. Tässä uudessa yhteiskunnassa ja uudessa valtiossa tulee olemaan paitsi uutta poliittista järjestelmää ja uutta talouselämää myös uusi kulttuuri. Mutta tämä merkitsee, että me emme pyri ainoastaan muuttamaan poliittisesti sorrettua ja taloudellisesti riistettyä Kiinaa poliittisesti vapaaksi ja taloudellisesti kukoistavaksi, vaan tahdomme muuttaa sen myös vanhan kulttuurin hallitsemasta ja siitä syystä pimeästä ja takapajuisesta maasta uuden kulttuurin hallitsemaksi ja niin muodoin valistuneeksi

ja edistyneeksi maaksi. Sanalla sanoen, me tahdomme rakentaa uuden Kiinan. Kiinan kansan uuden kulttuurin luominen on meidän tavoitteemme kulttuurin alalla.

3. Kiinan historiallisen kehityksen erikoisuudet

Me tahdomme luoda Kiinan kansan uuden kulttuurin. Mutta mitä tämä uusi kulttuuri on?

Tietty kulttuuri (katsomusten järjestelmänä nähtynä) on tietyn yhteiskunnan politiikan ja talouselämän heijastumaa, ja sillä on vuorostaan suuri vaikutus tämän yhteiskunnan politiikkaan ja talouselämään; talouselämä on perustus, politiikka sensijaan talouselämän keskitettyä ilmausta ². Sellainen on peruspiirteissään meidän käsityksemme toisaalta kulttuurin, toisaalta politiikan ja talouselämän keskinäis-suhteesta. Näin ollen tietyn yhteiskuntamuodostuman politiikka ja talouselämä määräävät sen kulttuurin ja vasta sitten tämä vaikuttaa vuorostaan tämän yhteiskuntamuodostuman politiikkaan ja talouselämään. Marx on sanonut: »Ei ihmisten tajunta määrää heidän olemistaan, vaan päinvastoin heidän yhteiskunnallinen olemisensä määrää heidän tajuntansa» ³. Ja edelleen: »Filosofit ovat vain eri tavoin selittäneet maailmaa, mutta kysymys on sen muuttamisesta» ⁴. Se on tieteellinen määritelmä, joka ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa ratkaisi oikein kysymyksen tajunnan suhteesta olemiseen ja muodosti perustan aktiiviselle, vallankumoukselliselle heijastusteorialle, jota Lenin myöhemmin syvällisesti kehitteli. Kiinan vallankumouksen ongelmia käsitellessämme emme saa unohtaa tätä perusajatusta.

Kysymys on siis selvä: ne Kiinan kansan vanhaan kulttuuriin sisältyvät taantumukselliset ainekset, jotka me ha-

luamme hävittää, liittyvät erottamattomasti Kiinan kansan vanhaan politiikkaan ja vanhaan talouselämään, ja Kiinan kansan uusi kulttuuri, jonka me haluamme luoda, liittyy yhtä erottamattomasti Kiinan kansan uuteen politiikkaan ja uuteen talouselämään. Vanha politiikka ja vanha talouselämä ovat Kiinan kansan vanhan kulttuurin perusta, uudesta politiikasta ja uudesta talouselämästä tulee Kiinan kansan uuden kulttuurin perusta.

Mitä ovat Kiinan kansan vanha politiikka ja vanha talouselämä? Ja mitä sen vanha kulttuuri?

Tšoun ja Tšinin hallitsijasukujen ajoilta saakka on Kiinassa vallinnut feodaaliyhteiskunta; politiikka oli feodaalien politiikkaa, talous oli feodaalien taloutta ja vallitseva kulttuuri tuon politiikan ja talouselämän heijastumana oli feodaalista kulttuuria.

Mutta ulkomaisen kapitalismin tunkeuduttua Kiinaan ja siitä lähtien, kun kiinalaisessa yhteiskunnassa alkoi vähitellen versoa kapitalistisia aineksia, Kiina muuttui vähitellen siirtomaan ja puolisiirtomaan luontoiseksi puolifeodaaliseksi maaksi. Nykyisessä Kiinassa vallitsee japanilaisten miehittämällä alueilla siirtomaayhteiskunta, kuomintangin hallitsemilla alueilla pääpiirteissään yhä vielä puolisiirtomaayhteiskunta, ja niin japanilaisten miehittämällä kuin kuomintanginkin hallitsemilla alueilla on vallitsevana feodaalinen ja puolifeodaalinen järjestys. Sellainen on nykyisen kiinalaisen yhteiskunnan luonne, sellaisia ovat nykyisen Kiinan kansalliset erikoisuudet. Ja jos tarkastellaan hallitsevia piirteitä, niin tämän yhteiskunnan poliittinen järjestelmä on siirtomaa-, puolisiirtomaa- ja puolifeodaalista järjestelmää, sen talous siirtomaa-, puolisiirtomaa- ja feodaalista taloutta, ja siinä vallitsevana oleva kulttuuri tuon politiikan ja talouselämän heijastumana on siirtomaa-, puolisiirtomaa- ja puolifeodaalista kulttuuria.

Tätä vallitsevaa poliittista, taloudellista ja kulttuurijärjestelmää vastaan suuntautuukin meidän vallankumouksemme. Me tahdomme tuhota juuri tuon vanhan poliittisen siirtomaa-, puolisiirtomaa- ja puolifeodaalisen poliittisen järjestelmän, vanhan talouselämän ja niitä palvelevan vanhan kulttuurin. Rakentamaan me pyrimme aivan päinvastaista — Kiinan kansan uuden poliittisen järjestelmän, uuden talouden ja uuden kulttuurin.

Mutta mitä on Kiinan kansan uusi poliittinen järjestelmä, sen uusi talouselämä, mitä on sen uusi kulttuuri?

Kiinan vallankumouksen historiallinen kulku on jaettava kahteen vaiheeseen: ensimmäinen on demokraattinen vallankumous, toinen sosialistinen vallankumous. Ne ovat kaksi eriluontoista vallankumousprosessia. Mutta se mitä me nimitämme demokratiaksi ei ole enää vanhantyyppistä demokratiaa. Se ei ole enää vanhaa demokratiaa, vaan uudentyyppistä demokratiaa, uutta demokratiaa.

Tältä pohjalta lähtien voidaan väittää, että Kiinan kansan uusi poliittinen järjestelmä tulee olemaan uuden demokratian poliittista järjestelmää, sen uusi talouselämä uuden demokratian talouselämää, ja Kiinan kansan uusi kulttuuri uuden demokratian kulttuuria.

Sellainen on Kiinan nykyisen vallankumouksen historiallinen erikoisuus. Ne puolueet ja henkilöt, jotka Kiinassa vallankumousta suorittaessaan eivät ymmärrä tätä historiallista erikoisuutta, eivät voi johtaa vallankumousta eivätkä voi viedä sitä voittoon. Kansa kääntää heille selkensä ja heistä tulee säällittäviä luopioita.

4. Kiinan vallankumous on maailmanvallankumouksen osa

Kiinan vallankumouksen historiallinen erikoisuus on siinä, että se jakautuu kahteen vaiheeseen: demokraattiseen ja so-

sialistiseen, eikä ensimmäisessäkään vaiheessa ole kysymys demokratiasta yleensä, vaan kiinalaistyyppisestä demokratias-
ta, erikoisesta uuden tyyppin demokratiasta, uudesta demo-
kратиasta. Miten tämä historiallinen erikoisuus on muodostu-
nut? Oliko se jo sata vuotta sitten olemassa vai onko se syn-
tynyt myöhemmin?

Tarvitsee vain seurata Kiinan ja maailman historian kulkua
saadakseen selville, että tämä historiallinen erikoisuus ei ole
suinkaan muodostunut oopiumisodan aikana, vaan vasta myö-
hemmin, ensimmäisen maailmansodan ja Venäjällä tapahtu-
neen Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Tarkastelemme seu-
raavassa sen syntyprosessia.

Selvää on, että koska nykyinen kiinalainen yhteiskunta on
luonteeltaan siirtomaa-, puolisiirtomaa- ja puolifeodaalinen
yhteiskunta, täytyy Kiinan vallankumouksen jakaantua kah-
teen vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe on siirtomaa-, puolisiirto-
maa- ja puolifeodaalisen yhteiskunnan muuttaminen riippu-
mattomaksi, demokraattiseksi yhteiskunnaksi; toinen vaihe
on vallankumouksen kehittäminen pidemmälle, sosialistisen
yhteiskunnan rakentaminen. Nykyisin Kiinan vallankumous
on ensimmäisessä vaiheessaan.

Tämän ensimmäisen vaiheen valmisteleva kausi alkoi jo
vuoden 1840 oopiumisodan ajoilta, ts. siitä ajasta, jolloin
kiinalainen yhteiskunta alkoi muuttua feodaaliyhteiskunnasta
puolisiirtomaa- ja puolifeodaaliseksi yhteiskunnaksi. Tällä
tiellä on koettu monia vaiheita, sellaisia kuin taipingien
liike, kiinalais-ranskalainen sota, kiinalais-japanilainen sota,
vuoden 1898 uudistukset, vuoden 1911 vallankumous, »touko-
kuun 4 päivän liike», Pohjoinen sotaretki, vallankumouksel-
linen agraarisota ja vihdoin nykyinen sota japanilaisia anas-
tajiä vastaan. Kaikki nämä monilukuiset vaiheet ovat käsit-
täneet kokonaisen vuosisadan ja ne ovat tietysti mielessä
palvelleet vallankumouksen ensimmäisen vaiheen tehtävien to-

teuttamista. Tällä kaudella on Kiinan kansa eri aikoina ja erilaisissa määrin toteuttanut vallankumouksen ensimmäistä vaihetta, taistellut imperialismia ja feodaalisia voimia vastaan, taistellut riippumattoman demokraattisen yhteiskunnan rakentamisen puolesta, vallankumouksen ensimmäisen vaiheen toteuttamisen puolesta. Mutta vuoden 1911 vallankumous oli täydellisemmässä mielessä alkua tälle vallankumoukselle, joka sosiaaliselta sisällöltään on porvarillis-demokraattista eikä proletaarista, sosialistista vallankumousta. Tätä vallankumousta ei ole vielä saatettu päätökseen, ja sen päätökseen saattamiseen tarvitaan vielä paljon ponnistuksia, sillä sen viholliset ovat vielä hyvin voimakkaita. Kun Sun Jat-sen sanoi: »Vallankumousta ei ole vielä suoritettu loppuun, ja minun kannattajieni on jatkettava ponnisteluja», hän tarkoitti juuri tätä porvarillis-demokraattista vallankumousta.

Mutta sen jälkeen kun vuonna 1914 oli puhjennut ensimmäinen imperialistinen maailmansota ja vuonna 1917 oli Lokakuun vallankumous Venäjällä luonut kuudennella osalla maapalloa sosialistisen valtion on Kiinan porvarillis-demokraattinen vallankumous kokenut muutoksia.

Sitä ennen oli Kiinan porvarillis-demokraattinen vallankumous kuulunut vanhan tyyppin porvarillis-demokraattisiin vallankumouksiin, ollen osana vanhantyyppisestä porvarillis-demokraattisesta maailmanvallankumouksesta.

Sen jälkeen kuuluu Kiinan porvarillis-demokraattinen vallankumous jo uuden tyyppin porvarillis-demokraattisiin vallankumouksiin ja muodostaa yhteisessä vallankumouksellisessa rintamassa osan proletaaris-sosialistisesta maailmanvallankumouksesta.

Mistä syystä? Siitä syystä, että ensimmäinen imperialistinen maailmansota ja Lokakuun vallankumous — ensimmäinen voitokas sosialistinen vallankumous — muuttivat koko maail-

manhistorian kulun, aloittivat maailmanhistorian uuden aikakauden.

Aikakaudella, jolloin yhdessä osassa maailmaa (joka on kuudes osa maapallosta) maailman kapitalismin rintama on murrettu ja maailman muissa osissa sen mädännäisyys on täysin paljastunut, aikakaudella, jolloin toistaiseksi vielä säilynyt kapitalistisen maailman osa ei voi elää nojaamatta entistä suuremmassa määrin siirtomaihin ja puolisiirtomaihin, aikakaudella, jolloin on perustettu sosialistinen valtio, joka on julistanut pyrkivänsä käymään kaikkien siirtomaissa ja puolisiirtomaissa esiintyvien vapausliikkeiden tukemiseen tähtävästä taistelusta, aikakaudella, jolloin kapitalististen maiden proletariaatti vapautuu joka päivä yhä enemmän sosialimperialististen sosialidemokraattisten puolueiden vaikutuksesta ja ilmaisee solidaarisuutensa siirtomaiden ja puolisiirtomaiden vapautusliikettä kohtaan — jos tällaisella aikakaudella syntyy missä siirtomaassa tai puolisiirtomaassa tahansa vallankumous imperialismia, ts. kansainvälistä porvaristoa, kansainvälistä kapitalismia vastaan, niin se ei enää kuulu vanhojen porvarillis-demokraattisten vallankumousten tyyppiin, vaan se kuuluu uudentyyppisiin vallankumouksiin, se ei ole enää osa vanhaa, kapitalistista maailmanvallankumousta, vaan osa proletaarista, sosialistista maailmanvallankumousta. Sellaiset vallankumoukselliset siirtomaat ja puolisiirtomaat eivät voi enää olla maailman kapitalistisen vastavallankumouksen rintaman liittolaisia, niistä tulee sosialistisen maailmanvallankumouksen rintaman liittolaisia.

Vaikka sellainen siirtomaassa tai puolisiirtomaassa syntynyt vallankumous pysyykin vielä ensimmäisessä vaiheessaan sosiaaliselta sisällöltään pääasiassa porvarillis-demokraattisena ja sen vaatimukset johtavat objektiivisesti tien rai-vaamiseen kapitalismin kehitykselle, niin tämä vallankumous ei kuitenkaan ole enää vanhaa porvariston johtamaa vallan-

kumousta, joka asettaa päämääräkseen kapitalistisen yhteiskunnan ja porvariston diktatuurin valtion muodostamisen. Se on nyt uutta, proletariaatin johtamaa vallankumousta, joka asettaa päämääräkseen ensimmäisessä vaiheessa uuden demokratian ja kaikkien vallankumouksellisten luokkien liiton diktatuurin valtion luomisen. Juuri tästä syystä tällainen valtio raivaa tietä myös sosialismin kehitykselle, vieläpä entistä laajempaa tietä. Vihollisleirissä ja liittolaisten kokoonpanossa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tämä vallankumous jakautuu sitä toteutettaessa vuorostaan moniin vaiheisiin, mutta sen perusluonne pysyy muuttumattomana.

Sellainen vallankumous antaa imperialisteille iskuja loppuun saakka. Juuri siitä syystä imperialismi ei voi sitä hyväksyä ja on sotajalalla sitä vastaan. Sosialismi sitä vastoin hyväksyy sen ja se saa osakseen apua sosialistisen valtion ja sosialistisen kansainvälisen proletariaatin taholta.

Juuri tästä syystä ei sellainen vallankumous voi olla tulematta osaksi maailman proletaaris-sosialistista vallankumousta.

»Kiinan vallankumous on osa maailmanvallankumousta» — tämä oikea väittämä esitettiin jo vuosien 1924—1927 Kiinan ensimmäisen suuren vallankumouksen kaudella. Sen esittivät kiinalaiset kommunistit ja sen hyväksyivät kaikki silloiset imperialismiin- ja feodalisminvastaisen taistelun osanottajat. Mutta silloin tämän teoreettisen väittämän sisältöä ei ollut vielä selvitetty, minkävuoksi tämän kysymyksen ymmärtäminen oli varsin hämärää.

Tämä »maailmanvallankumous» ei ole enää vanhan tyyppin maailmanvallankumousta — vanhan porvarillisen maailmanvallankumouksen loppu on jo aikoja sitten tullut — vaan se on uutta maailmanvallankumousta, sosialistista maailmanvallankumousta. Samoin ei myöskään tuo »osa» ole enää vanhan porvarillisen vallankumouksen osa, vaan se on osa uutta,

socialistista vallankumousta. Se on valtavan suuri muutos, se on muutos, jolla ei ole vertaistaan Kiinan eikä koko maailman historiassa.

Esittäessään edellä mainitun oikean väittämän kiinalaiset kommunistit perustivat sen J. V. Stalinin oppiin.

Jo vuonna 1918 J. V. Stalin kirjoitti Lokakuun vallankumouksen ensimmäiselle vuosipäivälle omistamassaan kirjoituksessa:

»Lokakuun vallankumouksen suuri maailmanhistoriallinen merkitys onkin pääasiassa siinä, että se:

1) laajensi kansallisuuskysymyksen puitteita muuttaen sen kansallisuussortoa vastaan Euroopassa käytävän taistelun osakysymyksestä yleiseksi kysymykseksi sorrettujen kansojen, siirtomaiden ja puolisiirtomaiden vapauttamisesta imperialismista;

2) avasi laajat mahdollisuudet ja oikeat tiet tälle vapauttamiselle helpottaen siten huomattavasti Lännen ja Idän kansojen vapautumista vetämällä ne imperialismia vastaan käytävän voittoa taistelun yhteiseen uomaan;

3) rakensi täten sillan socialistisen Lännen ja orjuutetun Idän välille pystyttämällä uuden vallankumousten rintaman; Lännen proletaareista Venäjän vallankumouksen kautta Idän sorrettuihin kansoihin, maailman imperialismia vastaan»⁵.

Tämän kirjoituksensa jälkeen J. V. Stalin kehitteli useasti sitä teoreettista perusajatusta, että siirtomaiden ja puolisiirtomaiden vallankumoukset ovat etääntyneet vanhasta tyyppistä ja tulleet osaksi proletaarista socialistista vallankumousta. Selvimmin ja havainnollisimmin se on esitetty kesäkuun 30 p:nä 1925 julkaistussa J. V. Stalinin kirjoituksessa, jossa hän väittelee jugoslaviaalaisia natsionalisteja vastaan. Tämä kirjoitus sisältyy Tšang Tšung-šin kääntämään teokseen, joka on ilmestynyt nimellä »Stalin kansallisuuskysymyksestä», ja kirjoituksen otsikkona on »Vielä kerran kansallisuuskysymyksestä». Luemme siitä seuraavan kappaleen:

»Semitš vetoaa erääseen kohtaan Stalinin kirjasta 'Marxilaisuus ja kansallisuuskysymys', joka on kirjoitettu vuoden 1912 lopulla. Siinä sanotaan, että kansallinen taistelu nousevan kapitalismin oloissa on porvarillisten luokkien taistelua keskenään. Tällä Semitš yrittää nähtävästi vihjata, että hänen määritelmänsä kan-

sallisen liikkeen sosiaalisesta merkityksestä on oikea nykyisissä historiallisissa olosuhteissa. Mutta Stalinin kirjanen on kirjoitettu ennen imperialistista sotaa, jolloin kansallisuuskysymys ei ollut marxilaisten käsityksissä saanut vielä yleismaailmallista merkitystä, jolloin marxilaisten perusvaatimusta itsemääräämisoikeudesta ei pidetty proletaarisen vallankumouksen osana, vaan porvarillisdemokraattisen vallankumouksen osana. Olisi naurettavaa olla näkemättä sitä, että kansainvälinen tilanne on siitä lähtien muuttunut perinpohjin, että toisaalta sota ja toisaalta Lokakuun vallankumous Venäjällä ovat muuttaneet kansallisuuskysymyksen porvarillisdemokraattisen vallankumouksen osasta proletaarisosialistisen vallankumouksen osaksi. Jo lokakuussa 1916 Lenin sanoi kirjoituksessaan »Itsemääräämiskysymyksestä käydyn väittelyn tuloksia», että kansallisuuskysymyksen peruskohta kansojen itsemääräämisoikeudesta on lakannut olemasta yleisdemokraattisen liikkeen osana ja että se on jo muuttunut yleisproletaarisen, sosialistisen vallankumouksen osaksi. En puhukaan Leninin tai toisten venäläisten kommunismin edustajien myöhemmistä kansallisuuskysymystä käsittelevistä teoksista. Mikä merkitys voi kaiken tämän jälkeen olla Semitšin vetoamisella tunnettuun kohtaan Stalinin kirjasessa, joka on kirjoitettu Venäjän porvarillisdemokraattisen vallankumouksen kaudella, mikä merkitys sillä voi olla nyt, kun olemme uuden historiallisen tilanteen johdosta astuneet uuteen aikakauteen, **proletaarisen** vallankumouksen kauteen? Sillä saattaa olla vain se merkitys, että Semitš ottaa sitaatteja ajan ja paikan ulkopuolella, elävästä historiallisesta tilanteesta riippumatta, rikkoen siten dialektiikan alkeellisimpiäkin vaatimuksia ja ottamatta lukuun sitä, että mikä on oikein yhdessä historiallisessa tilanteessa saattaa osoittautua vääräksi toisessa historiallisessa tilanteessa»*.

Tästä käy selväksi, että on kaksi maailmanvallankumousta. Toinen niistä on porvarillinen, kapitalistinen maailmanvallankumous; tämän vallankumouksen aika on jo kauan sitten mennyt, se päättyi jo ensimmäisen maailmansodan puhjetessa vuonna 1914 ja varsinkin vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen tapahtuessa Venäjällä. Tästä hetkestä alkoi toinen maailmanvallankumous, proletaarinen, sosialistinen maailmanvallankumous. Tässä vallankumouksessa esiintyy päävoimana kapitalististen maiden proletariaatti ja sen liittolaisena ovat siirtomaiden ja puolisiirtomaiden sorretut kansat. Riippumatta siitä, mitkä luokat, mitkä puolueet ja mitkä sorrettujen kan-

---

* J. V. Stalin, Teokset, 7. osa, s. 233—234.

sojen yksityiset edustajat vallankumoukseen osallistuvat, riipumatta siitä, tajuavatko he sen vai eivätkö tajua, ymmärtävätkö he sen subjektiivisesti vai eivätkö ymmärrä, kun he esiintyvät imperialismia vastaan, tulee heidän vallankumouksensa osaksi proletaarista sosialistista maailmanvallankumousta ja heistä itsestään tulee sen liittolaisia.

Nykyaikana on Kiinan vallankumouksen merkitys kasvanut entisestäänkin. Nyt on sellainen aika, jolloin maailma on kapitalismin taloudellisen ja poliittisen pulan johdosta luisumassa joka päivä yhä enemmän toiseen maailmansotaan; aika, jolloin Neuvostoliitto on jo astunut sosialismista kommunismin johtavaan siirtymäkauteen ja pystyy jo johtamaan maailman proletariaattia ja sorrettuja kansoja ja antamaan niille tukea niiden taistelussa imperialistista sotaa vastaan, niiden taistellessa kapitalistista taantumusta vastaan; aika, jolloin kapitalististen maiden proletariaatti valmistautuu kukistamaan kapitalismin ja rakentamaan sosialismia; aika, jolloin Kiinan proletariaatti, talonpoikaisto, sivistyneistö ja muut pikkuporvariston kerrokset ovat Kiinan Kommunistisen puolueen johdolla jo muodostuneet suureksi itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi. Nyt me elämme juuri sellaista aikaa, ja kun niin on, niin eikö meillä ole syytä olla sitä mieltä, että Kiinan vallankumouksen merkitys on kasvanut entistä enemmän? Luulen, että on syytä. Kiinan vallankumous on maailmanvallankumouksen suuri osa.

Kiinan vallankumous on ensimmäisessä vaiheessaan (joka vuorostaan jakautuu useihin pienempiin vaiheisiin), ollen sosiaaliselta sisällöltään uuden tyyppin porvarillis-demokraattista vallankumousta, mutta ei vielä proletaarista, sosialistista vallankumousta, tästä huolimatta tullut jo kauan sitten osaksi proletaarista, sosialistista maailmanvallankumousta; ja enemmänkin, se on tullut tämän vallankumouksen suureksi osaksi, sen suureksi liittolaiseksi.

Tämän vallankumouksen ensimmäinen vaihe ei saa missään tapauksessa johtaa eikä se voikaan johtaa porvariston diktatuurin kapitalistisen järjestelmän luomiseen Kiinassa; tässä vaiheessa on tehtävänä luoda Kiinan kaikkien vallankumouksellisten luokkien liiton diktatuurin uudemokraattinen yhteiskunta Kiinan proletariaatin johdolla ja siten viedä ensimmäinen vaihe päätökseen. Sitten vallankumous tulee siirtymään toiseen vaiheeseen — sosialistisen yhteiskunnan rakentamisvaiheeseen Kiinassa.

Tämä on Kiinan nykyisen vallankumouksen peruserikoisuus, se on kahden viime vuosikymmenen (alkaen vuoden 1919 toukokuun 4 päivän liikkeestä) uusi vallankumousprosessi, sen on Kiinan nykyisen vallankumouksen elävä konkreettinen sisältö.

5. Uuden demokratian poliittinen järjestelmä

Kiinan vallankumous jakautuu kahteen historialliseen vaiheeseen, joista ensimmäinen on uudemokraattinen vallankumous. Tämä on Kiinan vallankumouksen uusi historiallinen erikoisuus. Miten tämä uusi erikoisuus ilmenee konkreettisesti Kiinan poliittisissa ja taloudellisissa suhteissa? Vastamme seuraavassa tähän kysymykseen.

Ennen vuoden 1919 toukokuun 4 päivän liikettä (tämä liike syntyi vuoden 1914 ensimmäisen maailmansodan ja vuoden 1917 Venäjän vallankumouksen jälkeen) porvarillis-demokraattisen vallankumouksen johtajan osaa esitti Kiinassa pikkuporvaristo ja porvaristo (niiden sivistyneistö). Siihen aikaan Kiinan proletariaatti ei ollut vielä astunut poliittiselle areenalle tietoisena itsenäisenä luokkavoimana. Vallankumoukseen osallistuessaan se kulki vielä pikkuporvariston ja porvariston jäljessä. Niinpä vuoden 1911 vallankumouksen aikoihin proletariaatti esitti juuri sellaista osaa.

Vaikka Kiinan kansallinen porvaristo osallistuu »toukokuun 4 päivän liikkeen» jälkeen edelleenkin vallankumoukseen, niin porvarillis-demokraattisen vallankumouksen johtajan osa Kiinassa ei enää kuulu Kiinan porvaristolle, vaan Kiinan proletariaatille. Tällä kaudella ovat Kiinan proletariaatin kasvu ja Venäjän vallankumouksen vaikutus johtaneet siihen, että proletariaatista on nopeassa tahdissa tullut tietoinen, itsenäinen poliittinen voima. Sen puolue — Kiinan Kommunistinen puolue — on esittänyt tunnuksen »Alas imperialismi!» ja Kiinan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen johdonmukaisen toteuttamisen ohjelman. Agraarivallankumouksen suoritti Kiinan Kommunistinen puolue itsenäisesti.

Sen johdosta, että Kiinan kansallinen porvaristo on siirtomaan ja puolisiirtomaan porvaristoa ja saa kokea imperialistista sortoa, se säilyttää imperialisminkin aikakaudella tiettyinä ajankohtina ja tietyssä määrin vallankumouksellisuuden taistelussaan vierasmaalaista imperialismia ja oman maansa hyrokraattis-militaristisia hallituksia vastaan (viime mainitun seikan osoittavat todeksi esimerkit vuoden 1911 vallankumouksen ja Pohjoisen sotaretken kaudelta) ja se voi liitossa proletariaatin ja pikkuporvariston kanssa esiintyä niitä vihollisia vastaan, joita vastaan se on taipuvainen taistelemaan. Tässä Kiinan porvaristo eroaa entisen Venäjän keisarikunnan porvaristosta. Entisessä Venäjän keisarikunnassa, joka oli sotilaallis-feodaalisen imperialismien valtio ja harjoitti anastuspolitiikkaa, ei porvaristolla tämän vuoksi ollut mitään vallankumouksellisuutta. Siellä proletariaatin tehtävänä oli taistella porvaristoa vastaan eikä kulkea sen kanssa liitossa. Sitä vastoin Kiinassa, joka on siirtomaa ja puolisiirtomaa ja on itse hyökkäyksen kohteena, on Kiinan kansalliselle porvaristolle tämän vuoksi vielä ominaista vallankumouksellisuus tiettyinä ajankohtina ja tietyssä määrin. Täällä on proletariaatin tehtävä siinä, ettei se väheksy tätä

kansallisen porvariston vallankumouksellisuutta, vaan luo tämän kanssa yhteisrintaman imperialismia ja byrokraattis-militaristisia hallituksia vastaan.

Mutta juuri sen vuoksi, että Kiinan kansallinen porvaristo on siirtomaa- ja puolisiirtomaaaporvaristoa ja siitä syystä erittäin heikkoa, sillä on samanaikaisesti toinenkin ominaisuus — taipumus sopiauluun vallankumouksen vihollisten kanssa. Kiinan kansallinen porvaristo ei ole vallankumouksenkaan aikana taipuvainen rikkomaan kokonaan välejänsä imperialismin kanssa. Sitäpaitsi sitä liittävät läheiset siteet riistoon, jota maaseudulla harjoitetaan maan vuokraamisen muodossa. Tästä syystä se ei ole taipuvainen lähtemään imperialismin täydelliseen kukistamiseen eikä varsinkaan feodaalisten voimien täydelliseen kukistamiseen. Näin ollen Kiinan kansallinen porvaristo ei kykene ratkaisemaan kumpaakaan Kiinan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen peruskysymyksistä, kumpaakaan sen perustehtävistä. Mitä Kiinan suurporvaristoon tulee, niin se on kuomintangin hahmossa taistellut vallankumouksellista kansaa vastaan koko vuodesta 1927 vuoteen 1937 kestäneen pitkän ajanjakson, heittäytyen imperialismin syleilyyn ja liittoutuen feodaalisten voimien kanssa. Myös Kiinan kansallinen porvaristo oli vuonna 1927 ja jonkin aikaa vuoden 1927 jälkeen liitossa vastavallankumouksen kanssa. Japanilaisia anastajia vastaan käytävän sodan aikana Vang Tšing-vein edustama suurporvariston osa antautui uudelleen viholliselle, antaen uuden esimerkin suurporvariston petturuudesta. Tässä suhteessa Kiinan porvaristo eroaa menneisyyden eurooppalaisesta ja amerikkalaisesta porvaristosta, varsinkin Ranskan porvaristosta. Euroopan ja Amerikan maissa, erityisesti Ranskassa siihen aikaan, jolloin ne vielä elivät vallankumousten aikakautta, olivat porvarilliset vallankumoukset verraten johdonmukaisia; Kiinassa ei porvaristolla ole sellaista johdonmukaisuutta.

Toisaalta kyky osallistua vallankumoukseen, toisaalta taipumus sopuuluun vallankumouksen vihollisten kanssa — sellainen on Kiinan porvariston kaksinainen luonne. Tämä kaksinaisuus oli menneisyydessä ominainen myös Euroopan ja Amerikan porvaristolle. Voimakkaan vihollisen kohdatessaan porvaristo liittoutuu työläisten ja talonpoikain kanssa taistellakseen tuota vihollista vastaan; mutta kun työläisillä ja talonpojilla herää luokkatietoisuus, se liittoutuu vihollisen kanssa taistellakseen työläisiä ja talonpoikia vastaan. Tämä on maailman kaikkien maiden porvaristolle yhteinen laki. Mutta Kiinan porvaristolla tämä piirre esiintyy erittäin voimakkaana.

Kiinassa on kysymys aivan selvä: ken pystyy johtamaan kansan taisteluun imperialismin ja feodaalisten voimien kukistamiseksi, hän valloittaa kansan luottamuksen, sillä kansan verivihollisia ovat imperialismi ja feodaaliset voimat, erityisesti imperialismi. Ja ken tänään pystyy johtamaan kansan taisteluun japanilaisen imperialismin karkottamisen ja kansanvaltaisen hallitusmuodon voimaansaattamisen puolesta, hänestä tulee kansan pelastaja. Historia on osoittanut, että Kiinan porvaristo ei voi suoriutua näistä tehtävistä, niiden suorittaminen lankeaa väistämättä proletariaatin harteille.

Tästä syystä ovat Kiinan proletariaatti, talonpoikaisto, sivistyneistö ja muut pikkuporvariston kerrokset kaikissa olosuhteissa perusvoima, joka ratkaisee maamme kohtalot. Nämä luokat ovat joko tulleet tai ovat tulemassa tietoisiksi, ja ne tulevat väistämättä muodostamaan valtiojärjestön ja vallanelinten rungon Kiinan demokraattisessa tasavallassa, ja johtavana voimana tulee olemaan proletariaatti. Kiinan demokraattinen tasavalta, joka nyt on rakennettava, voi olla vain proletariaatin johtamien kaikkien imperialisminvastaisten ja feodalisminvastaisten voimien liiton diktatuurin demokraattinen tasavalta. Se tulee olemaan uuden demokratian tasavalta. Kansan kolmen todella vallankumouksellisen uuden periaatteen

tasavalta, periaatteiden, joihin Sun Jat-senin kolme poliittista peruslinjaa sisältyy.

Sellainen uuden demokratian tasavalta eroaa toisaalta vanhan eurooppalais-amerikkalaisen tyyppin tasavalloista, porvariston diktatuurin tasavalloista. Ne olivat aikansa eläneen vanhan demokratian tasavaltoja. Toisaalta uuden demokratian tasavalta eroaa myös Neuvostoliiton tyyppisistä sosialistisista tasavalloista, proletariaatin diktatuurin tasavalloista. Nämä sosialistiset tasavallat kukoistavat jo Neuvostoliitossa ja niitä tullaan luomaan kaikissa maissa, jotka nyt ovat kapitalistisia. Ne tulevat epäilemättä valtiojärjestön ja vallanelinten vallitsevaksi muodoksi kaikissa edistyneissä teollisuusmaissa. Mutta tätä muotoa ei voida vielä toistaiseksi, tietyllä historian ajanjaksolla, sovelluttaa siirtomaiden ja puolisiirtomaiden vallankumouksissa. Ja tästä syystä voidaan tietyllä historian ajanjaksolla vallankumousten kulussa kaikissa siirtomaissa ja puolisiirtomaissa soveltaa valtiojärjestön muotona vain kolmatta muotoa: sitä mitä me nimitämme uuden demokratian tasavallaksi. Se on tietylle historian kaudelle ominainen ja siis siirtymämuoto; mutta se on ehdottomasti välttämätön muoto.

Jos me siis luokittelemme maailmassa esiintyvät valtiojärjestyksen muodot vallan luokkaluonteen mukaan, niin ne kuuluvat pääpiirteiltään seuraavaan kolmeen tyyppiin: 1) porvariston diktatuurin tasavallat; 2) proletariaatin diktatuurin tasavallat; 3) useampien vallankumouksellisten luokkien liiton diktatuurin tasavallat.

Ensimmäistä tyyppiä ovat vanhan demokratian valtiot. Nykyään, toisen imperialistisen maailmansodan puhjettua, ei monissa kapitalistisissa maissa ole enää hajuakaan demokratiasta; ne ovat tulleet tai ovat tulossa porvariston verisen sotilasdiktatuurin demokratioiksi. Eräät porvariston ja tilan-

herrojen yhtyneen diktatuurin valtiot voidaan laskea samaan luokkaan kuuluviksi.

Toinen tyyppi on parhaillaan olemassa Neuvostoliitossa, sen synty kehkeytyy parhaillaan kaikissa kapitalistisissa maissa ja tulevaisuudessa se on yleismaailmallisesti vallitseva muoto tietyllä kaudella.

Kolmas tyyppi on valtion siirtymämuoto, jonka vallankumoukset siirtomaissa ja puolisiirtomaissa luovat. Vallankumouksilla eri siirtomaissa ja puolisiirtomaissa tulee tietenkin olemaan omat erikoisuutensa, mutta ne tulevat olemaan vain pieniä eroavuuksia suuressa yhtäläisyydessä. Kun kysymys on siirtomaiden ja puolisiirtomaiden vallankumouksista, niin valtiojärjestö ja vallan elimet tulevat niissä peruspiirteissään olemaan yhtäläisiä. Ne tulevat olemaan uuden demokratian valtioita, joissa useammat imperialisminvastaiset luokat yhtyvät yhteistä diktatuuria varten. Nykyisessä Kiinassa täytyy sellaisen uudemokraattisen valtion olla japanilaisvastaisen yhteisrintaman valtio. Tämä asettaa tehtäväkseen taistelun japanilaisia anastajia vastaan, ts. taistelun imperialismia vastaan; se on yhteisrintama, ts. useampien vallankumouksellisten luokkien liitto. Mutta valitettavasti siitä huolimatta, että sotaa japanilaisia anastajia vastaan on käyty jo pitkän aikaa, suurimmassa osassa maan aluetta ei kansanvaltaistamista ole varsinaisesti vielä aloitettukaan, paitsi kommunistisen puolueen johtamalla japanilaisille anastajille tehtävän vastarinnan demokraattisilla tukialueilla. Japanilainen imperialismi käytti hyväkseen tätä meidän pääheikkouttamme ja tunkeutui nopeasti maamme sisäosiin. Ellei suuntausta vastaisuudessaakaan muuteta, on maamme kohtalo suuressa vaarassa.

Kysymys on oikeastaan valtiojärjestelmästä. Hälinä tämän kysymyksen ympärillä on jatkunut jo muutaman vuosikymmenen ajan Tsing-suvun viimeisistä hallitusvuosista alkaen,

mutta selvyyttä kysymykseen ei ole vielä saatu. Asian ydin on erilaisten yhteiskuntaluokkien valtiossa. Porvaristo sivuuttaa aina vaikenemalla tämän eron luokkien asemassa ja »kansakunta»-sanana taakse suojautuen toteuttaa käytännössä yhden luokan diktatuuria. Sellainen vaitiolo ei ole suinkaan vallankumouksellisen kansan etujen mukaista, ja tämä on sanottava suoraan. Voidaan käyttää sanaa »kansakunta», mutta tähän käsitteeseen eivät suinkaan sisälly vastavallankumoukselliset ainekset eivätkä kansalliset petturit. Kaikkien vallankumouksellisten luokkien diktatuuri, joka suuntautuu vastavallankumouksellisia, kansallisia pettureita vastaan — siinä on se valtio, jota me tänään tarvitsemme.

»Meidän aikanamme monopolisoi porvaristo eri maissa usein niin sanotun 'kansanvallan' ja käyttää sitä välikappaleena tavallisen kansan sortamisessa. Sitävastoin kuomintangin kansanvallan periaate merkitsee, että vallan tulee olla kaiken tavallisen kansan yhteisomaisuutta eikä pienen ihmisryhmän omaisuutta». Tämä juhlallinen julistus sisältyy vuonna 1924, kuomintangin ja kommunistisen puolueen yhteistyön kaudella, pidetyn kuomintangin 1. Yleiskiinalaisen edustajakokouksen Manifestiin. Kuomintang on kuudentoista vuoden ajan rikkonut tätä julistusta, mikä on johtanut maan nykyiseen mitä raskaimpaan asemaan. Se on kuomintangin hyvin suuri virhe ja me toivomme, että kuomintang korjaa virheensä taistelussa japanilaisia anastajia vastaan, sodan kiirastulessa.

Mitä tulee kysymykseen niin sanotusta vallan muodosta, niin tässä on kysymys poliittisen vallan rakenteen muodosta, siitä, minkä muodon tietty yhteiskuntaluokka valitsee luodessaan vallan elimet taistelua varten vihollisia vastaan ja itsensä suojaamiseksi. Ilman vastaavan muotoisia vallan elimiä ei ole valtiotakaan. Kiinassa voidaan nyt soveltaa seuraavaa järjestelmää: Yleiskiinalainen kansan edustajien kokous, maakunnalliset, piirikunnalliset, aluepiirien — jopa

kylienkin — kansan edustajien kokoukset, ja tällöin tulee valtiovallan elinten olla kaikenasteisten kansan edustajien valitsemissä. Mutta samalla on saatettava voimaan vaalijärjestelmä, joka perustuu todella yleisiin ja yhtäläisiin vaaleihin sukupuoleen ja uskontoon katsomatta, ilman omaisuus- ja sivistyssensusta jne. Vain sellainen järjestelmä vastaa erilaisten vallankumouksellisten luokkien asemaa valtiossa, tekee mahdolliseksi kansan tahdon ilmaisemisen ja vallankumouksellisen taistelun johtamisen, vain se vastaa uuden demokratian henkeä. Tämä järjestelmä on demokraattista sentralismia. Vain demokraattisen sentralismin periaatteille rakentuvat vallan elimet voivat täysissä määrin edistää koko vallankumouksellisen kansan tahdon ilmaisua, vain ne voivat suurimmalla voimalla käydä vallankumouksen vihollisten kimppuun. Sen periaatteen, että valta ei saa »tulla pienen ihmisryhmän omaisuudeksi», täytyy saada ilmauksensa valtiovallan ja armeijan järjestämisessä. Ilman todella demokraattista valtajärjestelmää ei tätä tavoitetta saavuteta. Muutoin syntyy epäsuhde valtiojärjestelmän ja vallan järjestömuodon välille.

Valtiojärjestelmä on kaikkien vallankumouksellisten luokkien liiton diktatuuri, vallan järjestömuoto demokraattinen sentralismi. Sellainen on uuden demokratian poliittinen rakenne, sellainen on uuden demokratian tasavalta, japanilaisvastaisen yhteisrintaman tasavalta, kansan kolmen uuden periaatteen tasavalta, periaatteiden, joihin sisältyy kolme poliittista peruslinjaa — sellainen on Kiinan tasavalta, jonka olemus vastaa sen nimeä. Nyt sitävästoin, vaikka meillä onkin »Kiinan tasavallan» nimi, ei meillä kuitenkaan ole tasavallan olemusta ja nyt onkin tehtävänä olemuksen saattaminen yhdenmukaiseksi nimen kanssa.

Sellaisia ovat ne sisäpoliittiset suhteet, jotka on välttämättömästi luotava japanilaisia anastajia vastaan taistelevassa

vallankumouksellisessa Kiinassa. Sellainen on tänään ainoa oikea suuntaus valtion rakennustyössä.

6. Uuden demokratian talous

Kiinassa perustettavan tasavallan täytyy olla sekä poliittisessa että taloudellisessa suhteessa uuden demokratian tasavalta.

Tässä tasavallassa tulee siirtää valtion omistukseen suurpankit, suuret teollisuus- ja kauppalaitokset. »Kaikkia kiinalaisille ja ulkomaalaisille kuuluvia yrityksiä, joilla on monopolistinen luonne tai jotka ovat hyvin suuria mittasuhteita ja joita yksityishenkilöt eivät voi johtaa, kuten esimerkiksi pankkeja, rautateitä, ilmaliikennettä jne., käyttää ja johtaa valtio, jotta yksityispääoma ei voisi pitää käsissään kansan elämää. Siinä on pääoman rajoittamisen pää tarkoitus». Tämäkin on juhlallinen julistus, joka sisältyy kuomintangin ja kommunistisen puolueen yhteistyön kaudella pidetyn 1. Yleiskiinalaisen edustajakokouksen Manifestiin. Siinä onkin oikea suuntaus talouden järjestämiselle uusdemokraattisessa tasavallassa. Proletariaatin johtamassa uuden demokratian tasavallassa tulee talouden valtionsektori olemaan luonteeltaan sosialistista ja siitä tulee koko kansantalouden johtava voima. Mutta tässä tasavallassa ei tulla lainkaan pakkoluovuttamaan kapitalistista yksityisomaisuutta, edellä mainittua lukuun ottamatta, eikä tulla suinkaan kieltämään sellaisen kapitalistisen tuotannon kehittämistä, joka ei voi »pitää käsissään kansan elämää», sillä Kiinan talous on vielä hyvin takapajuista.

Tässä tasavallassa ryhdytään eräisiin välttämättömiin toimenpiteisiin tilanherrojen maiden pakkoluovuttamiseksi ja sen jakamiseksi maattomille ja liian vähän maata omistaville talonpojille, Sun Jat-senin tunnuksen »Jokaiselle kyntäjälle

oma peltonsa» toteuttamiseksi, feodaalisten suhteiden lopettamiseksi maaseudulla ja maan luovuttamiseksi talonpoikien omistukseen. Tullaan sallimaan myös suurtalonpoikaistalouksien olemassaolo maaseudulla. Tämä suuntaus merkitsee »yhtäläistä oikeutta maahan». Tämän suuntauksen olemusta ilmaiseva oikea tunnus on »Jokaiselle kyntäjälle oma peltonsa». Tässä vaiheessa ei yleensä vielä luoda sosialistista maataloutta, mutta erilaisiin osuustoiminnallisiin talouksiin, jotka kehittyvät tunnuksen »Jokaiselle kyntäjälle oma peltonsa» pohjalla, sisältyy jo sosialistisiakin aineksia.

Kiinan talouden tie tulee välttämättä olemaan »pääoman rajoittaminen» ja »yhtäläinen oikeus maahan». Ei ole mitenkään sallittua, että siitä tulisi »pienen ihmisryhmän omaisuutta». Ei ole mitenkään sallittava, että pieni ryhmä kapitalisteja ja tilanherroja »pitäisi käsissään kansan elämää». Kapitalistisen yhteiskunnan rakentaminen amerikkalais-eurooppalaiseen malliin on yhtä vähän sallittavaa kuin vanhan puolifeodaalisen yhteiskunnan säilyttäminen. Ken rohkenee poiketa edellä mainitusta suuntauksesta, hän ei varmasti saa mitään aikaan, lyö vain päänsä seinään.

Sellaisia ovat ne sisäiset taloudelliset suhteet, jotka välttämättä luodaan vallankumouksellisessa Kiinassa, japanilaisia anastajia vastaan taistelevassa Kiinassa.

Sellainen talous onkin uuden demokratian taloutta.

Ja uuden demokratian politiikka tulee olemaan tämän uuden demokratian talouden keskitettyä ilmausta.

7. Porvariston diktatuuria vastaan

Sellaista tasavaltaa, joka poliittiselta ja taloudelliselta rakenteeltaan tulee olemaan uuden demokratian tasavalta, kannattaa enemmän kuin 90 % koko meidän kansastamme, eikä muuta tietä voi ollakaan.

Eikö meidän ole lähdettävä kulkemaan porvariston diktatuurin kapitalistisen yhteiskunnan rakentamisen tietä? Se on tietenkin vanha, Euroopan ja Amerikan porvariston tallaama tie. Mutta siinäpä ollaankin, ettei kansainvälinen enempää kuin kotimainenkaan tilanne anna Kiinan kulkea tätä tietä.

Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa on tämä tie tukossa. Kansainväliselle tilanteelle on pääasiassa luonteenomaista vain se, että kapitalismin ja sosialismin välillä on käynnissä taistelu, kapitalismi luisuu alaspäin, sosialismi kulkee noususuuntaan. Porvariston diktatuurin kapitalistisen yhteiskunnan luomista Kiinassa ei salli ensinkään kansainvälinen kapitalismi, ts. imperialismi. Kiinan uusi historia on historiaa siitä, kuinka imperialismi on suorittanut Kiinassa hyökkäystään, taistellut Kiinan riippumattomuuspyrkimyksiä vastaan, estänyt kapitalismin kehitystä Kiinassa. Menneisyudessa imperialismi kuristi kaikki vallankumoukselliset esiintymiset Kiinassa, näissä vallankumouksellisissa esiintymissä kaatuneet lukemattomat sankarit kantoivat koko elämänsä ajan hehkuvan vihan tunnetta imperialismia kohtaan. Nyt maahamme on tunkeutunut voimakas japanilainen imperialismi, joka pyrkii tekemään Kiinasta alusmaansa. Nyt Kiinassa kehittyy japanilainen kapitalismi, mutta ei suinkaan mikään kiinalainen kapitalismi. Nyt Kiinassa on Japanin porvariston diktatuuri, mutta ei suinkaan mikään Kiinan porvariston diktatuuri. Totta on, että me elämme imperialismin viimeisten kouristusten kautta, se tuhoutuu pian. Imperialismi on »kuolevaa kapitalismia»⁶. Mutta juuri sen vuoksi, että se tuhoutuu pian, se elää yhä suuremmassa määrässä siirtomaiden ja puolisiirtomaiden kustannuksella, eikä millään ehdolla salli, että jossakin siirtomaassa tai puolisiirtomaassa luotaisiin porvariston diktatuurin kapitalistinen yhteiskunta. Juuri siitä syystä, että japanilainen imperialismi on juuttunut vaikean taloudellisen ja poliittisen pulan suohon, ts. siitä syystä, että se tuhoutuu pian, se pyrkii

ehdottomasti Kiinan nujertamiseen, sen muuttamiseen siirtomaakseen, ja tämän vuoksi se on katkaissut Kiinalta tien porvariston diktatuurin pystyttämiseen, kansallisen kapitalismin kehittämiseen.

Edelleen, sitä ei salli sosialismikaan. Kaikki maailman imperialistit ovat meidän vihollisiamme. Jos Kiina haluaa tulla riippumattomaksi, niin se ei tule mitenkään toimeen ilman sosialistisen valtion ja kansainvälisen proletariaatin apua. Tämä merkitsee, ettei se voi tulla toimeen ilman Neuvostoliiton apua, se ei voi tulla toimeen myöskään ilman Japanin proletariaatin apua, ei myöskään Englannin, USA:n, Ranskan, Saksan eikä Italian proletariaatin, joka — kukin omassa maassaan — käy taistelua kapitalismia vastaan. Vaikkei voidakaan väittää, että Kiinan vallankumouksen voitto saavutetaan vasta vallankumouksen voiton jälkeen Japanissa tai Englannissa, USA:ssa, Ranskassa, Saksassa, Italiassa tai yhdessä tahi kahdessa näistä maista, niin epäilemätöntä kuitenkin on, että Kiinan vallankumouksen voiton saavuttamiseksi ovat välttämättömiä paitsi meidän ponnistuksemme myös näiden maiden proletariaatin ponnistukset. Tämä koskee erityisesti Neuvostoliiton apua, mikä on lopullisen voiton välttämätön ehto japanilaisia anastajia vastaan käytävässä sodassa. Neuvostoliiton avusta kieltäytyminen merkitsisi vallankumouksen syöksemistä tappioon. Eivätkö vuoden 1927 jälkeen⁷ aloitetun neuvostovastaisen kamppailun opetukset todista tätä erittäin havainnollisesti? Nykyajan maailma elää uutta aikakautta, vallankumousten ja sotien aikakautta, kapitalismin väistämättömän tuhon ja sosialismin herkeämättömän kukoistuksen aikakautta. Eikö ole täysin mieleöntä näissä oloissa, Kiinan saavutettua voiton kapitalismista ja feodalisminista, ryhtyä rakentamaan porvariston diktatuurin kapitalistista yhteiskuntaa?

Kun ensimmäisen imperialistisen maailmansodan ja Lokakuun

vallankumouksen jälkeen muodostuneissa erikoisissa olosuhteissa (Turkin porvariston voitto taistelussa Kreikan hyökkäystä vastaan, proletariaatin tavaton heikkous) maailmaan ilmestyi piskuinen kemalistinen Turkki⁸, missä pystytettiin porvariston diktatuuri, niin toisen maailmansodan jälkeen ja sosialismin rakentamisen tultua viedyksi päätökseen Neuvostoliitossa ei toista sellaista Turkkia enää voi ilmestyä, ja sitäkin vähemmän on ajateltavissa 450 miljoonaa asukasta käsittävän Turkin ilmestyminen. Kiinan erikoisten olosuhteiden vuoksi (porvariston heikkous ja sen sopuileva luonne, proletariaatin voimakkuus ja sen johdonmukainen vallankumouksellisuus) täällä ei ole milloinkaan saavutettu sellaisia »helppoja menestyksiä» kuin Turkissa. Eivätkö Kiinan porvarit vallankumouksen tappion jälkeen vuonna 1927 pitäneet suurta ääntä kemalismista? Mutta missä on Kiinan Kemal? Missä on Kiinan porvariston diktatuuri ja Kiinan kapitalistinen yhteiskunta? Ja vieläpä niin sanotun kemalistisen Turkinkin oli loppujen lopuksi heittädyttävä englantilais-ranskalaisen imperialistien syleilyyn ja se on joka päivä yhä enemmän tulemassa puolisiirtomaaksi, imperialistisen taantumuksen maailman osaksi. Kansainvälinen tilanne on nyt sellainen, että jokaisen, joka siirtomaissa tai puolisiirtomaissa etsii tilaisuutta voimiensa käyttämiseen, täytyy joko asettua imperialistien rintaman puolelle, ja silloin hänestä tulee maailman vastavallankumouksen voimien osanen, tai asettua imperialisminvastaisen rintaman puolelle, jolloin hänestä tulee maailmanvallankumouksen voimien osanen. Joko tahi. Kolmatta tietä ei ole.

Mitä kotimaiseen tilanteeseen tulee, niin Kiinan porvariston pitäisi ottaa tarpeellista oppia historiasta. Vuonna 1927, hetkellä jolloin vallankumous oli juuri saavuttamaisillaan voiton proletariaatin, talonpoikaiston ja toisten pikkuporvariston kerrosten voimin, Kiinan porvaristo heitti suurporvaris-

ton johdolla kansanjoukot karkeasti syrjään, anasti vallankumouksen hedelmät ja ryhtyi vastavallankumoukselliseen liittoon imperialismin ja feodaalisten voimien turvin. Sitten se pani kymmenen vuoden ajan epätoivon vimmallalla toimeen »kommunisminvastaisia marsseja». Mutta mitä siitä tuli? Vieläkö te nytkin, jolloin voimakas vihollinen on tunkeutunut maahamme ja sota japanilaisia anastajia vastaan on jatkunut jo kolmatta vuotta, aiotte jäljitellä vanhoja aikansa eläneitä Euroopan ja Amerikan porvariston kaavamaisia otteita? Olettehan te jo kymmenen vuoden ajan käyneet »kommunisminvastaisilla marsseilla», mutta porvariston diktatuurin kapitalistista yhteiskuntaa ette sittenkään ole »hommanneet»; tekeekö teidän mielenne yrittää vielä kerran. Totta on, että noilla »marsseillanne» te olette »marssittaneet esiin yhden puolueen diktatuurin», mutta tuo diktatuuri on puolisiirtomaa- ja puolifeodaalista diktatuuria. Sitäpaitsi te »kommunisminvastaisten marssien» ensimmäisten neljän vuoden aikana (vuodesta 1927 vuoden 1931 syyskuun 18 päivään) »marssititte esiin» vielä »Mantsukuon», ja sitten vielä kuuden vuoden kuluttua, vuonna 1937, teidän onnistui »marssittaa esiin» myös japanilaisen imperialismin tunkeutuminen Kiinan sisämaahan. Jos jonkun tekee nytkin mieli »marssia» vielä kymmenen vuotta, niin siitä tulee jo aivan uudentyyppinen »kommunisminvastaisuus», kokonaan toisenlainen kuin aikaisempi. Mutta eikö jo olekin löytynyt se mies, joka on ravannut kaikkien muiden edelle ja ryhtynyt vimmatusti järjestämään uutta »kommunisminvastaista» yritystä? Hän on Vang Tšing-vei, paljon kehuttu uudenmallinen kommunisminvastainen sankari. Jos ken haluaa liittyä Vang Tšing-vein seuraan, niin olkaa hyvä! Mutta silloin on hyvin epämurkavaa lauleskella jostakin porvariston diktatuurista, jostakin kapitalistisesta yhteiskunnasta, kemalismista, nykyaikaisesta valtiosta, yhden puolueen diktatuurista, »yhtenäisestä oppisuunnasta» ja esittää muuta

samantapaista liverrystä. Mutta jos haluat Vang Tšing-vein seuraan liittymättä olla japanilaisia anastajia vastaan käytävän taistelun leirissä ja samalla toivot sodassa saavutetun voiton jälkeen voivasi uudelleen heittää karkeasti syrjään anastajia vastaan taistelleen kansan, anastaa voiton hedelmät ja esittää ohjelmanumeron: »Eläköön yhden puolueen diktatuuri!», niin se on jo hourailun kaltaista. Te huudatte kaikki: »On lyötävä anastajia! On lyötävä anastajia!» Mutta kuka heitä lyö? Ettehän voi ottaa askeltakaan ilman työläisiä, ilman talonpoikia, ilman muita pikkuporvariston kerroksia. Ken uskaltaa heittää heidät syrjään, hänestä jää vain märkä läiskä jäljelle. Nämähän ovat kaikki aakostotuuksia. Mutta Kiinan porvariston keskuudessa olevat kovakalloiset (puhun nimenomaan kovakalloisista) eivät nähtävästi ole oppineet mitään näinä kahtenakymmenenä vuotena. He jatkavat edelleenkin kiljuntaansa »kommunistisen toiminnan rajoittamisesta», »kommunistien liuentamisesta», »taistelusta kommunismia vastaan». »Toimenpiteitä vieraiden puolueiden toiminnan rajoittamiseksi» seurasivat »Toimenpiteet vieraiden puolueiden ongelman järjestelyksi» ja senjälkeen »Käytännöllisten toimenpiteiden ohjelma vieraiden puolueiden ongelman järjestelyksi». Näin sitä rynnistettiin! Ja jos sellaiset »rajoittamiset» ja »järjestelyt» tulevat jatkumaan, niin millaista kohotaloa nuo ihmiset valmistelevat kansakunnalle ja mitä he valmistelevat omalle itselleen. Annamme noille herroille vilpittömän neuvon: avatkaa silmänne ja katsokaa Kiinaa ja koko maailmaa, katsokaa mitä tapahtuu maassamme ja sen rajojen ulkopuolella, katsokaa millainen aika on tullut älkääkään toistako virheitänne. Virheiden jatkaminen tietää varmastikin onnettomuuksia kansakunnalle, mutta minun nähdäkseni ei teille itsellennekään käy hyvin. Kiistatonta, selvää ja epäilemätöntä on, että jos kovakalloiset eivät opi näkemään, niin heidän käy huonosti: he kaivavat omaa hautaansa. Tämän

vuoksi toivomme, että japanilaisvastainen yhteisrintama tulee Kiinassa vahvistumaan, että meillä ei tule olemaan diktaattoriutta, vaan yleinen yhteistoiminta ja että taistelu japanilaisia anastajia vastaan viedään voittoon. Se on ainoa oikea tie, kaikki muut tiet ovat kelvottomia. Tätä me kommunistit neuvomme teille vilpittömästi, ja »älkää sitten valittako, ettei teitä ole varoitettu».

Kiinassa on sanottu varhaisista ajoista alkaen: »Kun ruokaa on, niin syökööt kaikki». Se on hyvin järjellistä. Kun kaikkien täytyy lyödä vihollista, niin kaikkien pitää saada syödäkin, kaikkien pitää saada ratkaista asioita, kaikkien opiskella. Kun »yksi ahmi kaikien» eikä »pelkää ketään», niin hän käyttäytyy feodaalierrojen tavoin, mutta XX vuosisadan neljäkymmentäluvulla ei tuo vanha tempu tietenkään enää vetele.

Me kommunistit emme suhtaudu lainkaan torjuvasti kehenkään vallankumouksellisesti ajattelevaan ihmiseen, me tulemme vahvistamaan yhteisrintamaa ja toteuttamaan pitkäaikaista yhteistoimintaa kaikkien luokkien, kansankerrosten, puolueiden, järjestöjen ja yksityisten henkilöiden kanssa, jotka kannattavat sotaa japanilaisista anastajista saatuun voittoon saakka. Mutta jos joku yrittää hylkiä kommunisteja, niin siitä ei tule mitään; jos joku haluaa hajottaa yhteisrintaman, niin siitäkään ei tule mitään. Kiinan täytyy jatkaa sotaa japanilaisia anastajia vastaan, liittyä yhteen ja kulkea eteenpäin edistyksen tietä, mutta emme siedä niitä, jotka tahtovat antautumista, hajottamista, taaksepäin menoa.

8. »Vasemmistolaista» lavertelua vastaan

Jos emme lähde kulkemaan porvariston diktatuurin kapitalistista tietä, niin voidaan kenties lähteä kulkemaan proletariaatin diktatuurin sosialistista tietä.

Ei, sekään ei ole mahdollista.

Epäilemätöntä on, että vallankumous on nyt läpäisemässä ensimmäistä vaihettaan ja että se myöhemmin, kehityksen jatkuessa, astuu toiseen vaiheeseen, sosialismin vaiheeseen. Mutta nyt ei ole vielä aika sosialismin toteuttamiseen. Vallankumouksen tämänpäiväinen tehtävä Kiinassa on taistelu imperialismia ja feodalismia vastaan. Ennenkuin tämä tehtävä on täytetty ei sosialismista voida puhua. Kiinan vallankumouksen täytyy väistämättä läpäistä kaksi vaihetta: uuden demokratian vaiheen ja vasta sitten sosialismin vaiheen. Ensimmäinen vaihe tulee olemaan verraten pitkäaikainen, sitä ei päivässä parissa päätetä. Me emme ole haaveilijoita emmekä voi irrottautua reaalisen todellisuuden olosuhteista.

Eräät ilkeämieliset demagogit sotkevat tahallaan nämä vallankumouksen kaksi vaihetta toisiinsa ja saarnaavat niin sanottua »yhdenkertaisen vallankumouksen teoriaa» yrittäen todistaa sen avulla, että kolme kansan periaatetta ulottuu vallankumouksen kaikkiin vaiheisiin ja että kommunismi on niin ollen menettänyt olemassaolon oikeuden. Tuon »teorian» avulla he koettavat taistella kommunistista oppia ja kommunistista puoluetta vastaan, 8. ja Uutta 4. armeijaa vastaan, Šensin—Kansun—Ningsian Raja-aluetta vastaan. Heidän tarkoituksenaan on hävittää perinpohjin kaikenlainen vallankumous, taistella porvarillis-demokraattisen vallankumouksen loppuun viemistä vastaan, japanilaisia vastaan käytävän sodan loppuun viemistä vastaan ja valmistella yleistä mielipidettä anastajille antautumiseen. Japanilaiset imperialistit lietsovat tätä kampanjaa suunnitelmallisesti. Ymmärrettyään Vuhanian valtauksen jälkeen, että heidän ei onnistu voittaa Kiinaa pelkällä asevoimalla, japanilaiset imperialistit ovat panneet liikkeelle poliittisen hyökkäyksen ja taloudelliset syötit. Niin sanottu poliittinen hyökkäys on sitä, että japanilaiset imperialistit yrittävät houkutellessa puolelleen japanilaisvastaisen rin-

taman horjuvia aineksia, hajoittaa yhteisrintaman ja rikkoa kuomintangin ja kommunistisen puolueen yhteistoiminnan. Niin sanottuna taloudellisena syöttinä on »yhteisten teollisuusyritysten» perustaminen. Keski- ja etelä-Kiinassa ovat japanilaiset rosvot sallineet kiinalaisten kapitalistien sijoittaa pääomiaan 51 % yhteisestä pääomamäärästä japanilaisen pääoman ollessa 49 %. Pohjois-Kiinassa japanilaiset anastajat sallivat kiinalaisten kapitalistien sijoittaa 49 % pääomasta japanilaisen pääoman ollessa 51 %. Samalla anastajat lupauvat palauttaa kiinalaisille kapitalisteille heidän entiset tehtaansa ja katsoa niiden arvon pääomansijoitusten kiinalaiseksi osaksi. Ja niinpä onkin eräillä kaiken häpynsä menettäneillä kapitalisteilla, jotka sellaisen houkutuksen nähdessään ovat kadottaneet alkeellisimmankin velvollisuudentunteen, silmät syttyneet ahnaasti kiilumaan. Osa heistä, se jota Vang Tšing-vei edustaa, on jo antautunut, toinen osa, joka on piiloutunut japanilaisvastaisen rintaman uumeniin, on myös aikeissa lähteä karkuun. Mutta nuo kurjat sielut pelkäävät kommunistien katkaisevan heiltä tien, he pelkäävät kansan leimautuvan heidät kansallisiksi pettureiksi. Silloin koko tuo joukkio kokoontuu päättämään: aluksi on tehtävä valmistelutyötä kulttuuri- ja kansalaispiireissä. Sanoista ryhdytään tekoihin: palkataan muutamia riehaantuneita metafysiikkoja⁹, heidän lisäksi otetaan muutamia trotskilaisia, ja nämä tarttuvat myrkyllisiin kyniinsä ja silloin alkaa touhu. Kokemattomia ihmisiä koetetaan huiputtaa »yhdenkertaisen vallankumouksen teoriolla», väitteillä, että kommunismi ei vastaa Kiinan kansallisia erikoisuuksia, että Kiinassa ei tarvita kommunistista puoluetta, että 8. ja Uusi 4. armeija häiritsevät taistelua japanilaisia anastajia vastaan, että sissit »maleksivat, mutta eivät taistele», että Šensin—Kansun—Ningsian Raja-alue on feodaalinen tyyssija, ja että kommunistit ovat tottelemattomia, he eivät tahdo yhtenäisyyttä, heillä on hämääriä taka-

ajatuksia ja he valmistelevat levottomuuksia; kaikkea tätä puhutaan sitä varten, että kapitalistit voisivat sopivalla hetkellä täysin perustein lähteä tavoittamaan 49 tai 51 prosenttiaan ja voisivat myydä viholliselle tukuttain koko kansakunnan edut. Tätä nimitetään »pelaamiseksi merkityillä korteilla», se on antautumisen ideologista valmistelua, yleisen mielipiteen ennakkomuokkausta. Osoittautuu, että nuo herrat saarnaavat aivan vakava ilme kasvoillaan »yhdenkertaisen vallankumouksen teoriaa» ja hyökkäävät kommunismia ja kommunisteja vastaan yksinomaan niiden 49 tai 51 prosentinsa puolesta. Ja kyllä he panevatkin parastaan! Mutta asian ydin on siinä, että »yhdenkertaisen vallankumouksen teoria» on vallankumouksesta luopumisen teoria.

On vielä toinenkin ihmisryhmä, jolla nähtävästi ei ole mitään pahoja aikeita, mutta joka on yksinkertaisesti »yhdenkertaisen vallankumouksen teorian» harhaanjohtama, sellaisen puhtaasti subjektiivisten käsitysten harhaanjohtama, että »poliittinen ja yhteiskunnallinen vallankumous on vietävä päätökseen yhdessä taistelussa». He eivät ymmärrä, että vallankumous jakautuu vaiheisiin, että voidaan vain siirtyä yhdestä vallankumouksesta toiseen ja että niiden »päätökseen vieminen yhdessä taistelussa» on mahdotonta. Tuollaisetkin käsitykset, jotka sotkevat toisiinsa vallankumouksen eri vaiheet ja heikentävät ponnistuksiamme vuorossa olevien tehtävien täyttämässä, ovat vahingollisia. Oikea on se ajatus, että vallankumouksen kahdesta vaiheesta ensimmäinen valmistelee toisen edellytyksiä, että näiden vaiheiden täytyy liittyä toisiinsa ja ettei ole sallittava porvariston diktatuurin vaiheen kiilautumista niiden väliin. Se on marxilainen teoria vallankumouksen kehityksestä. Mutta jos väitetään, ettei demokraattisella vallankumouksella ole omia tiettyjä tehtäviään, ettei sillä ole omaa tiettyä kauttaan ja että toisenlaiset, vasta toisella kaudella toteutettavissa olevat tehtävät,

kuten esimerkiksi sosialistisen vallankumouksen tehtävät, voidaan ratkaista yhdistämällä ne demokraattisen vallankumouksen tehtäviin, ja jos tätä kaikkea nimitetään »päättökseen viemiseksi yhdessä taistelussa», niin se on kuvittelua, jota todelliset vallankumoukselliset eivät voi hyväksyä.

9. Kovakalloisia vastaan

Mutta nyt ilmestyvätkin näyttämölle kovakalloiset porvarit ja sanovat: hyvä on, kun te kommunistit kerran siirrätte sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän seuraavaan vaiheeseen ja kun te samalla julistatte, että »Sun Jat-senin kolme periaatetta ovat välttämättömiä nykyiselle Kiinalle ja meidän puolueemme on valmis käymään taistelua niiden täydellisen toteuttamisen puolesta»¹⁰, niin piilottakaa väliaikaisesti kommunisminne. Tuollaiset puheet, joita peitellään »yhtenäisen opin» kyltillä, ovat saaneet vimmatun ulvonnan luonteen. Tämä ulvonta ilmaisee itse asiassa kovakalloisten pyrkimystä porvariston ehdottomaan herruuteen, ja sitä voidaan kohteliaasti puhuen nimittää myös ehdottoman tietämättömyyden ilmaukseksi.

Kommunismi on proletariaatin eheä aate ja samalla uusi yhteiskuntajärjestelmä. Tämä aate ja tämä yhteiskuntajärjestelmä eroavat kaikenlaisista muista aatteista ja kaikenlaisista muista yhteiskuntajärjestelmistä ja ne ovat kaikkein täydellisimmät, kaikkein edistyksellisimmät, kaikkein vallankumouksellisimmat ja kaikkein järjestellimmät koko ihmiskunnan historiassa. Feodaalinen ideologia ja yhteiskuntajärjestelmä ovat jo joutuneet historian museoon. Kapitalismin ideologia ja yhteiskuntajärjestelmä on jo yhdessä osassa maailmaa (Neuvostoliitossa) luovutettu museoon, ja muissa maissa ne töintuskin hengittävät, ne elelevät viimeisiä päiviään ja joutuvat pian museoon. Ja vain kommunismin aate

ja yhteiskuntajärjestelmä levittäytyvät esteitä tuntematta, vastustamattomalla voimalla koko maailmaan eläen ihanaa kevättään. Siitä lähtien kuin kommunismi ilmaantui Kiinaan, laajentui ihmisten näköpiiri, muuttui Kiinan vallankumouksen muoto. Demokraattinen vallankumous ei voi voittaa Kiinassa mitenkään ellei se pidä ohjeenaan kommunistista oppia; ja tämä koskee vielä suuremmassa määrin vallankumouksen seuraavaa vaihetta. Juuri tästä syystä kovakalloiset porvarit vielä niin ulvovatkin ja vaativat kommunismin »piilottamista». Mutta sitä ei voida »piilottaa», sillä jos se »piilotetaan», voi Kiina tuhoutua. Kommunismi on johtotähti koko nykyajan maailmalle, nykyinen Kiina mukaan lukien.

Kukapa ei tietäisi, että yhteiskuntajärjestelmää koskevassa kysymyksessä kommunistisella puolueella on ohjelma tätä päivää varten ja ohjelma tulevaisuutta varten, toisin sanoen vähimmäisohjelma ja enimmäisohjelma? Tätä päivää varten uusi demokratia, tulevaisuutta varten sosialismi. Ne ovat kaksi elimellisesti toisiinsa sidottua ohjelmaa, joiden perustana on ehjä kommunistinen aate. Onhan mitä suurinta mielettömyyttä, että ulvotaan kommunismin »piilottamisen» välttämättömyydestä vain sen perusteella, että kommunistisen puolueen vähimmäisohjelma käy pääasiassa yhteen kansan kolmen periaatteen kanssa! Mitä kommunisteihin tulee, niin he ovat voineet tunnustaa »kolme kansan periaatetta japanilaisvastaisen yhteisrintaman poliittiseksi perustaksi» ja julistaneet, että »Sun Jat-senin kolme kansan periaatetta ovat välttämättömät nykyiselle Kiinalle ja meidän puolueemme on valmis taistelemaan niiden täydellisen toteuttamisen puolesta» vain sen vuoksi, että kansan kolmen periaatteen poliittiset perusajatuksukset käyvät pääpiirteissään yhteen kommunistisen vähimmäisohjelman kanssa. Päinvastaisessa tapauksessa se olisi mahdotonta. Se on kommunismin ja kansan kolmen periaatteen yhteisrintama demokraattisen vallankumouksen vaiheessa.

Kun Sun Jat-sen sanoi, että »kommunismi on kansan kolmen periaatteen paras ystävä»¹¹, hän tarkoitti juuri sellaista yhteisrintamaa. Kommunismin kieltäminen merkitsee tosiasiallisesti yhteisrintaman kieltämistä. Juuri siitä syystä, että kovakalloiset tarrautuvat yhtenäisen puolueen ideaansa ja torjuvat yhteisrintaman, he ovatkin keksineet koko tuon sana-keitoksensa kommunismin kieltämiseksi.

Heidän »yhtenäisestä opistaan» ei tule mitään. Kun luokat ovat olemassa, on yhtä monta oppia kuin on luokkaakin. Eikä siinä kyllin, vaan saman luokankin eri ryhmillä on omat oppinsa. Nykyisin on feodaalien luokalla feodaalisia oppeja, porvaristolla kapitalistisia, buddhalaisilla on buddhalaisuus, kristityillä on kristinoppi, talonpojilla monijumaluus, ja viime aikoina on ilmaantunut kemalismin, fasismin, »elämänfilosofian»¹² ja »työn mukaan suoritettavan jakelun»¹³ saarnaajia. Miksei proletariaatillakin saisi olla omaa oppiansa, kommunismia? Kun on olemassa sellainen lukematon määrä erilaisia oppeja, niin miksi te kommunismin nähdessänne alatte heti kiljua, että se on »piilotettava»? On suoraan sanottava, ettei »piilottamisesta» tule mitään. Ryhtykäämme mieluummin kilpailemaan. Jos joku voittaa kommunismin, niin me tunnustamme epäonnistumisemme. Ellei, niin teidän täytyy »piilottaa» epädemokraattinen vaatimuksenne »yhtenäisestä opista», ja mahdollisimman pian!

Väärinkäsitysten välttämiseksi ja myös sitä varten, että autettaisiin kovakalloisia laajentamaan näköpiiriään, on selvítettävä kysymys siitä, missä kolme kansan periaatetta ja kommunismi yhtyvät ja missä ne eroavat.

Verrattaessa kolmea kansan periaatetta kommunistiseen oppiin havaitsemme, että ne käyvät joissakin kohdissa yhteen, joissakin eroavat toisistaan.

Missä ne ensiksikin käyvät yhteen? Molemmissa opeissa käyvät yhteen perusohjelmat porvarillis-demokraattisen val-

lankumouksen vaiheessa Kiinassa. Kolme kansan vallankumouksellista periaatetta — kansallismielisyys, kansanvalta ja kansan menestys — jotka Sun Jat-sen tulkitsevi uudella tavalla vuonna 1924, käyvät pääpiirteissään yhteen kommunistisen ohjelman kanssa demokraattisen vallankumouksen vaiheessa Kiinassa. Juuri sen johdosta, että ne käyvät yhteen ja myös sen johdosta, että kolmea kansan periaatetta toteutetaan, on olemassa molempien oppien ja molempien puolueiden yhteisrintama. Olisi väärin väheksyä asian tätä puolta.

Toiseksi, missä ne eroavat? Tässä suhteessa näemme:

1) Demokraattisen vallankumouksen vaiheen ohjelmien osittaisen eroavuuden. Demokraattisen vallankumouksen täydellisessä ohjelmassa kommunisteilla on kohtia kansanvallan johdonmukaisesta toteuttamisesta, kahdeksantuntisesta työpäivästä ja johdonmukaisesta agraarivallankumouksesta, mutta kolmessa kansan periaatteessa niitä ei ole. Jos aiotaan toteuttaa kolmea kansan periaatetta täydentämättä niitä tässä suhteessa, niin molemmat demokraattisen vaiheen ohjelmat käyvät yhteen vain pääpiirteissään, mutta ei voida puhua niiden täydellisestä yhtenemisestä.

2) Eroavuuden, joka ilmenee siinä, että toinen oppi edellyttää sosialistisen vallankumouksen vaihetta, mutta toinen ei sitä edellytä. Kommunistinen oppi edellyttää demokraattisen vallankumouksen vaiheen lisäksi vielä sosialistisenkin vallankumouksen vaihetta ja tämän vuoksi sillä on paitsi vähimmäisohjelmaa myös enimmäisohjelmaa, ts. sosialistisen ja kommunistisen yhteiskuntajärjestelmän voimaansaattamisen ohjelmaa. Kolme kansan periaatetta edellyttää vain demokraattisen vallankumouksen vaiheen, mutta ei edellytä sosialistisen vallankumouksen vaihetta ja sen vuoksi se sisältää vain vähimmäisohjelman eikä sisällä enimmäisohjelmaa, ts. ei sisällä sosialistisen ja kommunistisen yhteiskuntajärjestelmän voimaansaattamisen ohjelmaa.

3) Maailmankatsomusten eroavuuden. Kommunistinen maailmankatsomus on dialektista ja historiallista materialismia, kun taas kolmessa kansan periaatteessa ilmaistu maailmankatsomus on »historian selittämistä kansan elämän tarpeilla», ts. itse asiassa dualismia tai idealismia. Nämä maailmankatsomukset ovat toisilleen vastakkaiset.

4) Eroavuuden vallankumouksellisen johdonmukaisuuden suhteen. Kommunisteilla teoria ja käytäntö ovat yhtä, toisin sanoen kommunistit ovat johdonmukaisia vallankumouksellisia. Kansan kolmen periaatteen kannattajilla, niitä lukuunottamatta, jotka ovat uskollisimpia vallankumoukselle ja totuudelle, ei teoria ja käytäntö ole yhtä, sanat ja teot ovat ristiriidassa keskenään, ts. kansan kolmen periaatteen kannattajilta puuttuu vallankumouksellinen johdonmukaisuus.

Sellaisia ovat kommunistisen opin ja kansan kolmen periaatteen väliset eroavuudet. Näiden eroavuuksien johdosta on olemassa ero kommunistien ja kansan kolmen periaatteen kannattajien välillä. Jos tätä eroa väheksytään, jos nähdään vain yhtäläisyys eikä huomata ristiriitoja, silloin langetaan epäilemättä suureen virheeseen.

Kun tämä kaikki saadaan selväksi, on helppo ymmärtää, mitä kovakalloisten vaatimus kommunismin »piilottamisesta» merkitsee. Se on joko porvariston pyrkimystä ehdottomaan herruuteen tai ehdotonta tietämättömyyttä.

10. Kolme vanhaa ja kolme uutta kansan periaatetta

Kovakalloiset porvarit eivät ymmärrä lainkaan historiallisia muutoksia; heidän tietonsa ovat niin vaivaisia, että ne ovat miltei nollan arvoisia. He eivät ymmärrä eroa kommunistisen opin ja kansan kolmen periaatteen välillä eivätkä myöskään eroa kolmen uuden ja kolmen vanhan kansan periaatteen välillä.

Me kommunistit tunnustamme »kolme kansan periaatetta japanilaisvastaisen kansallisen yhteisrintaman poliittiseksi perustaksi», tunnustamme, että »Sun Jat-senin kolme kansan periaatetta ovat välttämättömät nykyajan Kiinalle, ja meidän puolueemme on valmis käymään taistelua niiden täydellisen toteuttamisen puolesta», tunnustamme, että kommunistinen vähimmäisohjelma käy pääpiirteissään yhteen kansan kolmen periaatteen kanssa. Mutta mistä kolmesta kansan periaatteesta on puhe? Puhe ei ole mistään muista kansan kolmesta periaatteesta kuin juuri niistä, joille Sun Jat-sen antoi uuden tulkinnan kuomintangin 1. Yleiskiinalaisen edustajakokouksen Manifestissa. Haluaisin, että herrat kovakalloisetkin silmäilisivät tuota Manifestia omahyväisen huolettomuuden hetkellä niiden vaivannäköjen jälkeen, joita »kommunistisen toiminnan rajoittaminen», »kommunistien liuentaminen» ja taistelu kommunisteja vastaan ovat heille tuottaneet. Sun Jat-sen sanoo tässä Manifestissa: »Sellainen on kuomintangin kansan kolmen periaatteen oikea tulkinta». Tästä käy selville, että nämä kolme kansan periaatetta ovat oikeita ja kaikenlaiset muut vääriä, sillä vain kuomintangin 1. Yleiskiinalaisen edustajakokouksen Manifestissa annettu kansan kolmen periaatteen tulkinta on »oikea tulkinta» ja jokainen muu on väärä. Tämä ei nähtävästi ole »kommunistista valhetta»; niin minä kuin hyvin monet kuomintangin jäsenet olimme läsnä tätä Manifestia hyväksyttäessä.

Kuomintangin 1. edustajakokouksen Manifesti oli rajapyykki kahden aikakauden välillä kansan kolmen periaatteen historiassa. Sitä ennen kolme kansan periaatetta olivat kolme vanhantyyppistä kansan periaatetta, kolme puolisiirtomaassa tapahtuvan vanhan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kansan periaatetta, kolme vanhan demokratian kansan periaatetta, kolme vanhaa kansan periaatetta.

Sen jälkeen näistä kolmesta kansan periaatteesta tuli

kolme uudentyypistä kansan periaatetta, puolisiirtomaassa tapahtuvan uuden porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kolme kansan periaatetta, kolme uuden demokratian kansan periaatetta. Vain nämä kolme kansan periaatetta ovat kolme uuden kauden vallankumouksellista kansan periaatetta.

Näihin uuden kauden kolmeen vallankumoukselliseen kansan periaatteeseen, näihin kolmeen uuteen eli oikeaan kansan periaatteeseen sisältyy kolme poliittista peruslinjaa: liitto Venäjän kanssa, liitto kommunistisen puolueen kanssa sekä talonpoikien ja työläisten tukeminen. Ilman näitä kolmea poliittista peruslinjaa tai yhdenkin niistä puuttuessa uudella kaudella saadaan kolme väärää tai puolinaista kansan periaatetta.

Ensiksi, kolmen vallankumouksellisen, uuden eli oikean kansan periaatteen tulee ehdottomasti olla kolme sellaista kansan periaatetta, joihin sisältyy suuntaus liittoon Venäjän kanssa. Tilanne on nyt täysin selvä: ellei ole liittopolitiikkaa Venäjän kanssa, ellei ole liittoa sosialistisen valtion kanssa, niin silloin on ehdottomasti liittopolitiikka imperialistien kanssa. Emmekö nähneet tätä vuoden 1927 jälkeen? Heti kun taistelu sosialistisen Neuvostoliiton ja imperialismien välillä kärjistyy vielä enemmän, täytyy Kiinan asettua puolelle tai toiselle. Se on väistämätöntä. Mutta eikö voitaisi pysytellä puolivälissä? Ei, se on harhaluulo. Koko maailma tulee vedetyksi mukaan taisteluun jommankumman leirin puolella. »Puolueettomuus» on nykymaailmassa sana, jota käytetään vain ihmisten pettämiseen. Sitäpaitsi nyt, kun Kiina käy taistelua maahan tunkeutunutta imperialismia vastaan, ei mitenkään voida ajatella lopullista voittoa ilman Neuvostoliiton apua. Jos käännetään selkä Neuvostoliitolle ja ryhdytään liittoon imperialistien kanssa, niin sana »vallankumoukselliset» on pyyhittävä yli ja silloin kolmesta kansan periaatteesta tulee taantumuksellisia. Loppujen lopuksi ei kansan

kolmea »puolueetonta» periaatetta olekaan, voi olla vain kolme vallankumouksellista tai vastavallankumouksellista kansan periaatetta. Voidaanhan myös kuulla Vang Tšing-vein vanhaa neuvoa ja koettaa »taistelua kumpaakin leiriä vastaan»¹⁴, koettaa kolmea kansan periaatetta, jotka suuntautuvat »kumpaakin leiriä vastaan». Eikös se olisi sankaruutta? Mutta valitettavasti itse tämän teorian tekijäkin Vang Tšing-vei on luopunut tuollaisista kolmesta kansan periaatteesta (tai on »piilottanut» ne) ja siirtynyt »kolmeen kansan periaatteeseen», jotka rakentuvat liittoon imperialistien kanssa. Voidaan järkeillä näinkin: jakautuvathan imperialistitkin itäisiin ja läntisiin, ja koska hän (Vang Tšing-vei) on liittoutunut itäisten kanssa, niin minä liittoudun päinvastoin läntisten kanssa, ja sitten mars itää kohti! Eikös siinä ole vallankumousta kerrakseen? Mutta valitettavasti länsimaiset imperialistit aikovatkin taistella Neuvostoliittoa vastaan, kommunisteja vastaan. Jos liittoudut heidän kanssaan, niin he vaativat sinulta »mars pohjoista kohti» ja sinun vallankumouksestasi ei jää mitään jäljelle. Kaikki nämä seikat ovatkin vaikuttaneet määrävällä tavalla siihen, että kolme vallankumouksellista, uutta eli oikeaa kansan periaatetta voivat olla vain kolme sellaista kansan periaatetta, joihin sisältyy suuntaus liittoon Venäjän kanssa, eivätkä missään tapauksessa voi olla kolme sellaista kansan periaatetta, jotka perustuvat liittoon imperialistien kanssa Venäjää vastaan.

Toiseksi, kolmen vallankumouksellisen, uuden eli oikean kansan periaatteen täytyy ehdottomasti olla sellaisia, joihin sisältyy suuntaus liittoon kommunistisen puolueen kanssa. Ellei ole liittoa kommunistisen puolueen kanssa, niin on taistelu sitä vastaan. Taistelu kommunismia vastaan on japanilaisen imperialismien ja Vang Tšing-vein politiikkaa. Jos sinäkin haluat taistella kommunismia vastaan, niin sehän sopii mainiosti — he kehoittavat sinua liittymään heidän kommu-

nisminvastaiseen firmaansa. Mutta eikö se tuoksahda kansalliselle petturuudelle? Minä en näettekö lähde Japanin mukaan, minä lähden toisen suurvallan mukaan. Mutta sehän on komediaa: menetpä kenen kanssa tahansa, jos vain esiinnyt kommunisteja vastaan, niin sinusta tulee kansallinen petturi, koska sinä et voi enää taistella japanilaisia anastajia vastaan.

Silloin minä näettekö lähden itsenäisesti kommunisteja vastaan. Mutta sehän on houretta! Löytyyköhän siirtomaissa tai puolisiirtomaissa sellaisia »urhoja», jotka voisivat ilman imperialistien apua suorittaa niin suuren vastavallankumouksellisen »sankariteon»? Kuinkahan tänään onnistuu yhtäkkiä voittaa kommunistit »itsenäisesti», kun heitä ei onnistuttu voittamaan aikaisemmin kokonaista kymmenen vuotta kestäneen taistelun aikana, vaikka oli pantu liikkeelle melkein koko maailman imperialistiset voimat? Sanotaan, että nyt on liikkeellä tällainen lause: »Taistelu kommunismia vastaan on hyvä asia, mutta siitä ei tule mitään». Jos nuo huhut pitävät paikkansa, niin edellä mainittu lause on puoliksi virheellinen: mitähän hyvää on »taistelussa kommunismia vastaan»? Mutta toinen puoli on aivan oikea: siitä taistelusta ei todellakaan »tule mitään». Ja perimmäinen syy siihen ei ole kommunisteissa, vaan kansassa, sillä kansa pitää kommunisteista eikä halua taistella heitä vastaan. Kansa on säälimätön nyt, ja jos sinä esiinnyt kommunisteja vastaan nyt, hetkellä jolloin kansallinen vihollinen on tunkeutunut syvälle maahamme, niin kansa karistaa sielun irti ruumiistasi. Jokaisen, ken aikoo taistella kommunisteja vastaan, täytyy valmistautua siihen, että hänet jauhetaan nuuskaksi. Mutta jos et ole päättänyt antaa jauhaa itseäsi nuuskaksi, niin sinun on totisesti parempi olla ryhtymättä tähän taisteluun. Sellainen on meidän vilpiton neuvomme kaikille kommunismia vastustaville »sankareille». Tästä käy selvääkin selvemmäksi, että kolmeen nykyaikaiseen kansan periaatteeseen täytyy ehdottomasti sisältyä suuntaus

liittoon kommunistisen puolueen kanssa, päinvastaisessa tapauksessa kolme kansan periaatetta joutuu tuhon omaksi. Siitä riippuu kansan kolmen periaatteen elämä tai kuolema. Liitto kommunistisen puolueen kanssa merkitsee niille elämää, taistelu kommunistista puoluetta vastaan merkitsee kuolemaa. Ken voi todistaa päinvastaista?

Kolmanneksi, kolmen vallankumouksellisen, uuden eli oikean kansan periaatteen tulee ehdottomasti olla sellaisia, että niihin sisältyy suuntaus talonpoikien ja työläisten tukeen. Tästä suuntauksesta kieltäytyminen, kieltäytyminen talonpoikien ja työläisten vilpittömästä tukemisesta, kieltäytyminen toteuttamasta Sun Jat-senin testamenttiin sisältyvää kehoitusta »on nostettava kansanjoukot» merkitsee tappion valmistelua vallankumoukselle, tappion valmistelua omalle itselleen. J. V. Stalin sanoo: »...kansallisuuskysymys on olennaisesti talonpoikaiskysymystä»¹⁵. Ja tämä merkitsee, että Kiinan vallankumous on olennaisesti talonpoikaisvallankumousta, nykyinen taistelu japanilaisia anastajia vastaan on olennaisesti talonpoikien taistelua. Uuden demokratian poliittinen järjestelmä on olennaisesti vallan antamista talonpoikaistolle. Kolme uutta, oikeata kansan periaatetta ovat olennaisesti talonpoikaisvallankumouksen periaatteita. Joukkojen kulttuuri on olennaisesti talonpoikaiston kulttuurin nousua. Sota japanilaisia anastajia vastaan on olennaisesti talonpoikaissotaa. Nykyisin on vallitsevana ajatuksena »vuorilla käynti»¹⁶. Siellä pidetään kokouksia, suoritetaan työtä, opiskellaan, julkaistaan lehtiä, kirjoitetaan teoksia, esitetään näytelmiä — kaikki vuorilla, kaikki olennaisesti talonpoikia varten. Kaiken mitä tarvitaan taistelua varten japanilaisia anastajia vastaan, kaiken mitä tarvitaan elämäämme varten antavat olennaisesti talonpoijat. Kun me sanomme »olennaisesti», niin se merkitsee pääasiassa, mutta se ei suinkaan merkitse muiden aineiden aliarviointia; näin selitti itse Stalin. Jokainen koululainen tietää,

että talonpojat muodostavat 80 % Kiinan väestöstä. Tästä syystä on talonpoikaiskysymyksestä tullut Kiinan vallankumouksen peruskysymys, talonpoikaiston voima on Kiinan vallankumouksen perusvoima. Seuraava Kiinan väestön osa ovat työläiset. Kiinassa on muutama miljoona teollisuustyöläistä ja muutama kymmenen miljoonaa käsityöläistä ja maatyöläistä. Ilman teollisuuden eri alojen työläisiä ei Kiina tulisi toimeen, sillä he ovat teollisuuden valmisteiden tuottajia. Ilman nykyaikaisessa teollisuudessa työskentelevää työväenluokkaa ei vallankumous voi voittaa, sillä se on Kiinan vallankumouksen johtaja, se on vallankumouksellisin luokka. Näin ollen tulee kolmen vallankumouksellisen, uuden eli oikean kansan periaatteen olla ehdottomasti sellaisia, että niihin sisältyy suuntaus talonpoikien ja työläisten kannatukseen. Ja jos löytyy kolme periaatetta joihin tämä suuntaus ei sisälly, jotka eivät edellytä vilpittömiä talonpoikien ja työläisten tukemista ja jotka eivät edellytä »on nostettava kansanjoukot»-kehoituksen toteuttamista, niin sellaiset kolme kansan periaatetta joutuvat ehdottomasti tuhon omiksi.

Tästä käy selville, että kolmella kansan periaatteella, jotka ovat irrallaan kolmesta poliittisesta peruslinjasta — liitosta Venäjän kanssa, liitosta kommunistisen puolueen kanssa ja talonpoikien ja työläisten tuesta — ei ole tulevaisuutta. Kaikkien rehellisten kansan kolmen periaatteen kannattajien on vakavasti ajateltava tätä.

Kolme kansan periaatetta, joihin sisältyy kolme poliittista peruslinjaa, kolme vallankumouksellista, uutta ja oikeaa kansan periaatetta ovat uuden demokratian kolme kansan periaatetta, jotka kehittävät edelleen kolmea vanhaa kansan periaatetta; ne ovat Sun Jat-senin suuri ansio, sen aikakauden luomus, jolloin Kiinan vallankumouksesta tuli osa sosialistista maailmanvallankumousta. Vain kolmea sellaista kansan periaatetta Kiinan Kommunistinen puolue nimittää »välttä-

mättömiksi nykyiselle Kiinalle», vain sellaisten kansan kolmen periaatteen »täydellisen toteuttamisen» puolesta on puolue ilmoittanut olevansa valmis käymään taistelua. Vain sellaiset kolme kansan periaatetta käyvät pääasiassa yhteen demokraattisen vallankumouksen vaihetta varten laaditun Kiinan Kommunistisen puolueen ohjelman kanssa, ts. sen minimiohjelman kanssa.

Mitä kolmeen vanhaan kansan periaatteeseen tulee, niin ne olivat Kiinan vallankumouksen vanhan kauden synnyttämiä. Siihen aikaan Venäjä oli imperialistinen eikä suuntausta liittoon Venäjän kanssa voinut olla. Siihen aikaan ei Kiinassa ollut kommunistista puoluetta eikä tietystikään voinut olla suuntausta liittoon kommunistisen puolueen kanssa. Siihen aikaan ei työväen ja talonpoikien liike ollut vielä tuonut täysin julki suurta poliittista merkitystään, se ei ollut vielä kiinnittänyt puoleensa huomiota eikä tietenkään ollut suuntausta liittoon työläisten ja talonpoikien kanssa. Tästä syystä ovat ennen kuomintangin vuonna 1924 tapahtunutta uudestijärjestelyä esiintyneet kolme kansan periaatetta aikansa eläneitä vanhan tyyppin kansan periaatteita. Ellei niitä kehitetä kolmeksi uudeksi kansan periaatteeksi, ei kuomintang pääse eteenpäin. Sun Jat-sen ymmärsi tämän hänelle ominaisella terävänäköisyydellä; ja Neuvostoliiton ja Kiinan Kommunistisen puolueen avulla hän antoi kolmelle uudelle kansan periaatteelle uuden tulkinnan ilmaisten aikakauden uudet historialliset erikoisuudet. Tämän tuloksena oli, että luotiin kansan kolmen periaatteen ja kommunismin yhteisrintama, saatiin aikaan ensimmäinen yhteistoiminta kuomintangin ja kommunistisen puolueen välillä, valloitettiin koko Kiinan kansan myötätunto ja toteutettiin vuosien 1924—1927 vallankumous.

Kolme vanhaa periaatetta olivat vallankumouksellisia vanhalla kaudella, ne heijastivat vanhan kauden historiallisia erikoisuuksia. Mutta jos uudellakin kaudella, sen jälkeen, kun

on luotu kolme uutta kansan periaatetta, puhalletaan entiseen tapaan vanhaan pilliin ja vastustetaan liittoa Venäjän kanssa sen jälkeen kun sosialistinen valtio on syntynyt, jos vastustetaan liittoa kommunistisen puolueen kanssa sen jälkeen kun kommunistinen puolue on syntynyt, jos vastustetaan suuntausta talonpoikien ja työläisten kannatukseen sen jälkeen, kun talonpojat ja työläiset ovat heränneet luokkatietoisuuteen ja näyttäneet poliittisen voimansa, niin kolme kansan periaatetta ovat taantumuksellisia, ajan henkeä vastaan sotivia. Vuoden 1927 jälkeen vallalle päässyt taantumus oli juuri tulos siitä, ettei ymmärretty ajan henkeä. Sanotaan: »Sankari on se joka astuu yhtä jalkaa ajan kanssa». Toivoisin kansan kolmen periaatteen nykyisten kannattajien ymmärtävän tämän.

Jos puhutaan kolmesta vanhan tyyppisestä kansan periaatteesta, niin niissä ei ole mitään sellaista, jotka kävisivät pääpiirteissään yhteen kommunistisen vähimmäisohjelman kanssa, sillä ne kuuluvat vanhaan kauteen, ne ovat eläneet aikansa. Jos jossakin esitetään kolmea kansan periaatetta, jotka tähtäytyvät Venäjää vastaan, kommunistista puoluetta vastaan, talonpoikia ja työläisiä vastaan, niin ne ovat taantumuksellisia periaatteita eikä niissä ole kerrassaan mitään mikä kävisi yhteen kommunistisen vähimmäisohjelman kanssa, vaan ne ovat päinvastoin kommunisteille vihamielisiä, ja silloin ei yleensä kannata mistään puhuakaan. Tätäkin pitää kansan kolmen periaatteen kannattajien syventyä ajattelemaan.

Missään tapauksessa ei kukaan rehellinen ihminen voi hyljätä kolmea uutta kansan periaatetta, kunnes taistelu imperialismia ja feodalismia vastaan on pääpiirteissään suoritettu loppuun. Ainoastaan vangtšingveit ja heidän kaltaisensa hylkäävät ne. Mutta niin suuresti kuin nämä vangtšingveit ja heidän kaltaisensa ahkeroinevatkin joidenkin venäläis-

vastaisten, kommunisminvastaisten, talonpoikaisvastaisten ja työläisvastaisten väerien kansan kolmen periaatteen keksimisessä, niin epäilemättä on rehellisiä, oikeamielisiä ihmisiä, jotka vastaisuudessakin tulevat puolustamaan Sun Jat-senin kolmea oikeaa kansan periaatetta. Kun vuonna 1927 alkaneen taantumuksen kaudella oli paljon kansan kolmen periaatteen todellisia kannattajia, jotka jatkoivat taistelua Kiinan vallankumouksen asian puolesta, niin nyt, kun kansallinen vihollinen on tunkeutunut syvälle maahamme, sellaisia ihmisiä tulee epäilemättä olemaan hyvin paljon. Me kommunistit tulemme entiseen tapaan toteuttamaan pitkäaikaista yhteistyötä kaikkien kansan kolmen periaatteen vilpittömien kannattajien kanssa emmekä torju luotamme ainoatakaan ystävää, ketään paitsi kansallisia pettureita ja kommunismin paatuneita vihollisia.

11. Uuden demokratian kulttuuri

Olemme edellä valottaneet Kiinassa historiallisesti muodostuneita poliittisen järjestelmän erikoisuuksia uudella kaudella, valottaneet kysymystä uuden demokratian tasavallasta. Nyt voimme siirtyä kulttuurikysymyksiin.

Jokainen kulttuuri on tietyn yhteiskunnan politiikan ja talouselämän heijastumaa ideologiassa. Kiinassa on imperialistinen kulttuuri, joka heijastaa imperialismiin poliittista ja taloudellista herruutta tai puoliherruutta Kiinassa. Tätä kulttuuria levittävät imperialistien itsensä Kiinassa välittömästi perustamien »kulttuuri»-laitosten ohella myös eräät kaiken häpynsä menettäneet kiinalaiset. Siihen kuuluvat kaikenlaiset kulttuurin ilmaukset, jotka sisältävät siirtomaaherruutta tukevia ajatuksia. Sen ohella Kiinassa on puolifeodaalinen kulttuuri, joka heijastaa puolifeodaalista politiikkaa ja puolifeodaalista taloutta. Tämän kulttuurin edustajia ovat ne jotka puoltavat Konfutsen palvontaa, kanonisten kirjojen tutkimis-

ta, saarnaavat vanhaa siveysoppia ja vanhoja aatteita, esiintyen uutta kulttuuria ja uusia aatteita vastaan. Tämä taantumuksellinen kulttuuri palvelee imperialisteja ja feodaalijerojen luokkaa. Se on murrettava. Ellei sitä murreta, on mahdotonta rakentaa minkäänlaista uutta kulttuuria. »Ellet riko vanhaa et rakenna uutta, ellet sulje tietä vanhalta et avaa tietä uudelle, ellet pysähdytä vanhaa ei uusi pääse liikkeelle.»

Taistelu uuden ja vanhan kulttuurin välillä on taistelua elämästä ja kuolemasta.

Uusi kulttuuri on uuden politiikan ja uuden talouden heijastumaa ideologiassa ja palvelee uutta politiikkaa ja uutta taloutta.

Kuten jo sanoimme kolmannessa kohdassa, kapitalistisen talouden ilmestyessä Kiinaan muuttuu kiinalaisen yhteiskunnan luonne vähitellen, se lakkaa olemasta täysin feodaalinen ja tulee puolifeodaaliseksi, vaikka feodaalinen talous onkin vielä vallitsevana. Kapitalistinen talous on feodaaliseen verraten uutta taloutta. Samanaikaisesti uuden kapitalistisen talouden kanssa ilmaantuvat ja kehittyvät uudet poliittiset voimat: porvaristo, pikkuporvaristo ja proletariaatti. Näiden uusien poliittisten ja taloudellisten voimien heijastumaa ideologiassa on uusi kulttuuri, joka niitä palveleekin. Ellei ole kapitalistista taloutta, ellei ole porvaristoa, pikkuporvaristoa eikä proletariaattia, ellei ole näiden luokkien poliittista voimaa, ei myöskään voi ilmaantua uutta ideologiaa eikä uutta kulttuuria.

Uudet poliittiset, taloudelliset ja kulttuurivoimat ovat Kiinan vallankumouksellisia voimia. Ne taistelevat vanhaa politiikkaa, vanhaa talouselämää ja vanhaa kulttuuria vastaan, jotka muodostuvat kahdesta aineksestä: varsinaisesta kiinalaisesta puolifeodaalisesta politiikasta, taloudesta ja kulttuurista toisaalla ja imperialistisesta politiikasta, taloudesta ja kulttuurista toisaalla, viimeksi mainittujen ollessa vallitsevi-

na tässä liitossa. Kaikki se on saastaa, joka on kokonaan hävitettävä. Taistelu uuden ja vanhan välillä kiinalaisessa yhteiskunnassa on taistelua kansanjoukkojen (vallankumouksellisten luokkien) uusien voimien ja imperialismiin sekä feodaalierrojen luokan vanhojen voimien välillä. Taistelu uuden ja vanhan välillä on taistelua vallankumouksen ja vastavallankumouksen välillä. Se on jatkunut jo sata vuotta, jos lasketaan opiumisodan ajoista, ja lähes kolmekymmentä vuotta, jos lasketaan vuoden 1911 vallankumouksen ajoista.

Mutta kuten jo edellä sanottiin, jakautuu itse vallankumouskin uuteen ja vanhaan, ja se mikä oli uutta yhdellä historian kaudella tulee vanhaksi toisella. Porvarillis-demokraattisen vallankumouksen satavuotinen kausi Kiinassa jakautuu kahteen suureen ajanjaksoon, joista ensimmäinen käsittää kahdeksankymmentä vuotta, toinen kaksikymmentä. Kummallekin näistä suurista ajanjaksoista on ominaista oma historiallinen peruserikoisuutensa, nimittäin: ensimmäisten kahdeksankymmenen vuoden ajan Kiinan porvarillis-demokraattinen vallankumous kuului vanhan tyyppin vallankumouksiin, ja seuraavina kahtenakymmenenä vuotena siitä tuli kansainvälisessä ja kotimaisessa tilanteessa tapahtuneiden muutosten vaikutuksesta uuden tyyppin vallankumous. Ensimmäisten kahdeksankymmenen vuoden erikoisuus on vanha demokratia, seuraavien kahdenkymmenen vuoden erikoisuus on uusi demokratia. Tämä ero on olemassa sekä politiikassa että kulttuurissa.

Miten tämä ero ilmenee kulttuurissa? Juuri tätä kysymystä aiommekin tarkastella seuraavassa.

12. Kulttuurivallankumouksen historialliset erikoisuudet Kiinassa

Kun puhutaan tilanteesta kulttuuririntamalla eli ideologisella rintamalla Kiinassa, on erotettava kaksi historian kaut-

ta: ennen »toukokuun 4 päivän liikettä» ja tämän liikkeen jälkeen.

Ennen »toukokuun 4 päivän liikettä» taistelu kulttuurin-
tamalla Kiinassa oli taistelua porvariston uuden kulttuurin ja
feodaalierrojen vanhan kulttuurin välillä. Ennen »toukokuun
4 päivän liikettä» taistelulla koulujärjestelmän ja vanhan
valtioneuvostojen järjestelmän¹⁷, uuden ja vanhan tieteen,
länsimaisen ja kiinalaisen tieteen välillä oli nimenomaan sel-
lainen luonne. Koulujärjestelmällä, uudella tieteellä ja länsi-
maisella tieteellä tarkoitettiin siihen aikaan pääasiassa luon-
nontieteitä ja porvarillisia sosiaalipoliittisia teorioita, joiden
tarvetta porvariston edustajat tunsivat (sanon »pääasiassa»
senvuoksi, että niihin sekoitettiin huomattavassa määrin feo-
daalisten jäännösten myrkkyä). Siihen aikaan esittivät niin
sanotun uuden tieteen aatteet vallankumouksellista osaa tais-
tellessaan kiinalaisia feodaalisia aatteita vastaan ja ne palve-
livat vanhan kauden Kiinan porvarillis-demokraattista vallan-
kumousta. Mutta Kiinan porvariston avuttomuuden johdosta
ja siitä syystä, että maailma oli jo astunut imperialismiin ai-
kakauteen, vierasmaalaisen imperialismiin siirtomaaherruus-
aatteiden ja kiinalaisen feodalismien vallanpalautusaatteiden
taantumuksellinen liitto heitti syrjään nuo porvarilliset aat-
teet, niiden kestänyt vain muutaman ottelun ajan. Heti koh-
dattuaan tuon taantumuksellisen aatteellisen liiton ensimmäi-
set vastaiskut niin sanottu uusi tiede kääri lippunsa kokoon
ja ilmoitti perääntyvänsä; se oli menettänyt sielunsa ja säi-
lytti ainoastaan ulkokuorensa. Vanha porvarillis-demokraatti-
nen kulttuuri rappeutuu imperialismiin aikakaudella, se on tul-
lut voimattomaksi ja sen tappio on väistämätön.

Toisin kävi »toukokuun 4 päivän liikkeen» jälkeen. »Touko-
kuun 4 päivän liikkeen» jälkeen ilmestyi Kiinassa kulttuuri-
rintamalle aivan uusi, vereksiä voimia täynnä oleva armeija,
jota Kiinan Kommunistinen puolue johtaa ja joka ottaa oh-

jeensa kommunistisen kulttuurin aatteista, ts. kommunistisesta maailmankatsomuksesta ja yhteiskunnallisen vallankumouksen teoriasta. »Toukokuun 4 päivän liike» syntyi vuonna 1919, Kiinan Kommunistisen puolueen perustaminen ja työväenliikkeen tosiasiallinen alku kuuluvat vuoteen 1921, toisin sanoen, kumpikin tapahtui ensimmäisen maailmansodan ja Lokakuun vallankumouksen jälkeen, jolloin kansallisuuskysymys ja vallankumousliike siirtomaissa saivat uuden muodon. Tämä Kiinan vallankumouksen ja maailmanvallankumouksen välinen yhteys on erittäin selvästi havaittavissa. Sen seikan ansiosta, että Kiinassa oli astunut poliittiselle areenalle uusi poliittinen voima — Kiinan proletariaatti ja Kiinan Kommunistinen puolue — aloitti kulttuurin rintamalle ilmaantunut uusi armeija uusin varustein ja uusin asein, kaikkien mahdollisten liittolaisten kanssa yhtyneenä, rohkean hyökkäyksen leveällä rintamalla imperialistista ja feodaalista kulttuuria vastaan. Tämä uusi armeija levitti laajalle voimansa niin yhteiskuntatieteiden alalle kuin myös kirjallisuuden ja taiteen alalle — filosofiaan, taloustieteeseen, taiteeseen (teatteriin, elokuvaan, musiikkiin, kuvanveistoon, maalaustaiteeseen). Kahdenkymmenen vuoden ajan tämä uusi armeija suoritti herkeämättä suurta vallankumousta kaikkialla minne se suuntasi aseensa, aatteellisesta sisällöstä muotoon saakka (kirjakieli jne.). Sen toimet saivat sellaisen laajuuden ja vauhdin, sen rynnistys oli niin väkevä, että sitä vastaan ei kukaan voinut pitää puoliaan. Se sai liikkeelle niin valtavat joukot, että sen vertaista ei ole ollut ainoallakaan Kiinan historian aikakaudella. Tämän taistelun suurin ja rohkein lipunkantaja oli Lu Hsin. Lu Hsin oli kulttuurivallankumouksen perämies Kiinassa. Hän ei ollut vain suuri kirjailija, hän oli myös suuri ajattelija ja suuri vallankumouksellinen. Lu Hsin oli mies, jolla oli vankka selkäranka, hänessä ei ollut jälkeäkään nöyräniskaisuudesta eikä matelevaisuudesta, ja se on mitä arvokkain ominaisuus

siirtomaiden ja puolisiirtomaiden ihmisille. Lu Hsin oli moitteettomin, urhoollisin, päättäväisin, uskollisin, tulieluisin, siihen saakka ennen näkemätön kansallissankari, joka kansan enemmistöä edustaen rynnäköi vihollisen asemia kulttuuririntamalla. Lu Hsinin osoittama suunta on Kiinan kansan uuden kulttuurin suunta.

Ennen »toukokuun 4 päivän liikettä» Kiinan kulttuuri oli luonteeltaan vanhademokraattista, se oli osa maailman porvarillista, kapitalistista kulttuurivallankumousta. »Toukokuun 4 päivän liikkeen» jälkeen Kiinan uudella kulttuurilla on jo uusdemokraattinen luonne ja se on osa maailman proletaaris- ta, sosialistista kulttuurivallankumousta.

Ennen »toukokuun 4 päivän liikettä» johti Kiinassa liikettä uuden kulttuurin puolesta, Kiinan kulttuurivallankumousta porvaristo, joka vielä silloin esitti johtavaa osaa. »Toukokuun 4 päivän liikkeen» jälkeen porvarillisen kulttuurin aatteet jäivät jälkeen jopa porvariston poliittisista laitoksistakin ja nyt ne ovat täysin kykenemättömiä esittämään johtavaa osaa. Parhaassa tapauksessa tulevat ne vallankumouksen kaudella jossakin määrin esittämään liittolaisen osaa. Johtava osa tässä liitossa kuuluu ehdottomasti proletaarisen kulttuurin aatteille. Se on raudanluja tosiseikka, jota kukaan ei pysty kumoamaan.

Uuden demokratian kulttuuri on kansanjoukkojen imperia- lisminvastaista, feodalisminvastaista kulttuuria. Tänäpä se on japanilaisvastaisen yhteisrintaman kulttuuria. Johtavaa osaa siinä voivat esittää vain proletaarisen kulttuurin aatteet, ts. kommunismin aatteet. Minkään muun luokan kulttuurin aat- teet eivät voi esittää siinä johtavaa osaa. Sanalla sanoen, uuden demokratian kulttuuri on proletariaatin johtamien kan- sanjoukkojen imperia- lisminvastaista, feodalisminvastaista kult- tuuria.

13. Neljä kautta

Kulttuurivallankumous heijastaa ideologiassa poliittista ja taloudellista vallankumousta ja palvelee näitä. Kiinassa on kulttuurivallankumouksessa samoin kuin poliittisessakin vallankumouksessa yhteisrintama.

Kulttuurivallankumouksen yhteisrintaman historia kahdelta vuosikymmeneltä jakautuu neljään kauteen. Ensimmäinen kausi kesti vuodesta 1919 vuoteen 1921 (kaksi vuotta); toinen vuodesta 1921 vuoteen 1927 (kuusi vuotta), kolmas vuodesta 1927 vuoteen 1937 (kymmenen vuotta) ja neljäs on kesännyt vuodesta 1937 näihin saakka (kolme vuotta).

Ensimmäinen kausi alkoi »toukokuun 4 päivän liikkeestä» vuonna 1919 ja päättyi Kiinan Kommunistisen puolueen perustamiseen vuonna 1921. Tämä kausi kului pääasiassa »toukokuun 4 päivän liikkeen» merkeissä. »Toukokuun 4 päivän liike» oli imperialisminvastaista ja samalla feodalisminvastaista liikettä. Tämän liikkeen suuri historiallinen merkitys oli siinä, että sille olivat ominaisia samanlaiset piirteet, jotka olivat esiintyneet jo vuoden 1911 vallankumouksessa, nimittäin johdonmukainen ja leppymätön taistelu imperialismia ja feodalismia vastaan. »Toukokuun 4 päivän liikkeellä» oli sellainen luonne siitä syystä, että Kiinan kapitalistinen talous otti siihen aikaan uuden askeleen kehityksessään; siitä syystä, että Kiinan silloisen vallankumouksellisen sivistyneistön nähden luhistuivat sellaiset suuret imperialistiset vallat kuin Venäjä, Saksa ja Itävalta; sellaiset suuret imperialistiset vallat kuin Englanti ja Ranska olivat sodan heikentämiä; Venäjän proletariaatti loi sosialistisen valtion; Saksassa, Itävallassa (Unkarissa) ja Italiassa tapahtui proletariaatin vallankumouksellisia esiintymisiä, ja kaiken tämän johdosta vallankumouksellinen sivistyneistö sai uutta toivoa Kiinan kansalliseen vapautumiseen. »Toukokuun 4 päivän liike» syntyi vas-

tauksena maailmanvallankumouksen kutsuun, Venäjän vallankumouksen kutsuun, Leninin kutsuun. Se oli osa proletaaris- ta maailmanvallankumousta. Vaikka Kiinan Kommunistista puoluetta ei vielä ollut »toukokuun 4 päivän liikkeen» kaudella, niin jo silloin oli paljon sivistyneistön edustajia, jotka osoittivat solidaarisuuttaan Venäjän vallankumousta kohtaan ja alkoivat omaksua kommunistisia aatteita. »Toukokuun 4 päivän liike» oli alussa kommunistisen sivistyneistön ja vallankumouksellisen pikkuporvarillisen ja porvarillisen sivistyneistön vallankumouksellista yhteisrintamaa (porvarillinen sivistyneistö muodosti liikkeen oikeistosiiven). Sen heikkous oli siinä, että siihen osallistui vain sivistyneistö, mutta työläiset ja talonpojat eivät osallistuneet. Mutta »kesäkuun 3 päivän liikkeen»¹⁸ alkaessa se kasvoi yleiskiinalaiseksi vallankumousliikkeeksi, johon ei enää osallistunut sivistyneistö yksinään, vaan myös laajat proletariaatin, pikkuporvariston ja porvariston joukot. »Toukokuun 4 päivän liikkeen» toteuttama kulttuurivallankumous kävi johdonmukaista taistelua feodaalista kulttuuria vastaan. Kiina ei ollut koko historiansa aikana tuntenut vielä niin suurta ja johdonmukaista kulttuurivallankumousta. Taistelussa kulttuurivallankumouksen lipun alla vanhaa moraalialia vastaan ja uuden moraalin puolesta sekä taistelussa vanhaa kirjallisuutta vastaan uuden kirjallisuuden puolesta suoritettiin suuria tekoja. Tämä kulttuuriliike ei voinut vielä silloin tulla työläis- ja talonpoikaisjoukkoja käsittäväksi. Se esitti tosin tunnuksen »kirjallisuutta tavalliselle kansalle», mutta »tavallinen kansa» rajoittui siihen aikaan käytännössä kaupunkien pikkuporvaristosta ja porvaristosta lähtöisin olevaan sivistyneistöön, ts. niin sanottuun kaupunkilaissivistyneistöön. »Toukokuun 4 päivän liike» valmisteli sekä aatteellisesti että kaadereiden suhteen vuonna 1921 tapahtunutta Kiinan Kommunistisen puolueen perustamista. Se valmisteli myös »toukokuun 30 päivän liikettä» ja Pohjoista sotaretkeä. Por-

varillinen sivistyneistö muodosti »toukokuun 4 päivän liikkeessä» oikean sivustan. Liikkeen toisella kaudella suurin osa siitä teki sovinnon vihollisen kanssa ja lyöttäytyi taantumuksen puolelle.

Toiselle kaudelle antoi leimansa Kiinan Kommunistisen puolueen perustaminen sekä »toukokuun 30 päivän liike» ja Pohjoinen sotaretki. Tällä kaudella vaikutti ja kehittyi edelleen »toukokuun 4 päivän liikkeen» aikana luotu kolmen luokan yhteisrintama, johon nyt vedettiin mukaan myös talonpoikaisto. Tämä kaikkien luokkien yhteisrintama muotoutui myös poliittiseksi yhteisrintamaksi; yhteistyö kuomintangin ja kommunistisen puolueen välillä saatiin ensimmäisen kerran aikaan. Sun Jat-senin suuruus ei ole vain siinä, että hän johti vuoden 1911 suurta vallankumousta (vaikka se olikin vanhan kauden demokraattista vallankumousta), vaan myös siinä, että hän pystyi »maailmanhistorian kehityskulkua vastaavasti, joukkojen vaatimusten mukaisesti» esittämään kolme vallankumouksellista poliittista peruslinjaa: liitto Venäjän kanssa, liitto kommunistisen puolueen kanssa sekä talonpoikien ja työläisten kannatus; että hän pystyi antamaan näille kansan kolmelle periaatteelle uuden tulkinnan ja esittämään kolme uutta kansan periaatetta, joihin sisältyi kolme poliittista peruslinjaa. Siihen saakka oli kolme kansan periaatetta varsin vähän kiinnostanut valistustyöntekijöitä, tiedemiehiä ja nuorisoa, koska nuo periaatteet eivät esittäneet taistelutunnusta imperialismia vastaan eivätkä taistelutunnusta feodaalista yhteiskuntajärjestyksestä ja feodaalisen kulttuurin aatteita vastaan. Ne olivat siihen saakka kolme vanhaa kansan periaatetta, joita yhteiskunta piti vain pienen ryhmän väliaikaisena lippuna taistelussa vallasta, ts. hallituspaikoista poliittista uraa tavoiteltaessa. Tämän jälkeen ilmaantui kolme uutta kansan periaatetta, joihin kolme poliittista peruslinjaa sisältyy. Kuomintangin ja kommunistisen puolueen yhteistyön ansiosta, mo-

lempien puolueiden vallankumouksellisten jäsenten ponnistusten ansiosta kolme kansan periaatetta levisi koko maahan, ne levisivät valistustyöntekijäin ja tiedemiesten erään osan keskuuteen, opiskelevan nuorison keskuuteen. Ja kaikki tämä tapahtui sen vuoksi, että entiset kolme kansan periaatetta oli kehitetty kolmeksi imperialisminvastaiseksi, feodalisminvastaiseksi, uudemokraattiseksi kansan periaatteenksi, joihin sisältyi kolme poliittista peruslinjaa. Elleivät kansan kolmen periaatteen ajatukset olisi kokeneet sellaista kehitystä, eivät ne olisi voineet levitäkään.

Tällä kaudella tulee kolmesta vallankumouksellisesta kansan periaatteesta kuomintangin ja kommunistisen puolueen, samoin myös kaikkien vallankumouksellisten luokkien yhteisrintaman poliittinen perusta. »Kommunismi on kansan kolmen periaatteen paras ystävä»; tästä syystä molemmat opit muodostivat yhteisrintaman. Se oli luokkasisällöltään proletariaatin, talonpoikaiston, kaupunkien pikkuporvariston ja porvariston yhteisrintama. Siihen aikaan kuomintang ja Kiinan Kommunistinen puolue levittivät yhdessä kommunistisen puolueen viikkolehden »Siangtaotsoupaon», Šanghaiissa ilmestyneen kuomintangilaisen lehden »Minkuošipaon» ja paikallisen lehdistön palstoilla yhdessä imperialisminvastaisia aatteita, kävivät yhdessä taistelua feodaalista konfutselais-kanonista opetusjärjestelmää vastaan, vanhanaikaiseen feodaaliseen sotisopaan pukeutunutta vanhaa kirjallisuutta ja vanhaa kirjakieltä »von-jania» vastaan, tekivät tunnetuksi sisällöltään imperialisminvastaista ja feodalisminvastaista uutta kirjallisuutta sekä uutta kirjakieltä »paihuaa». Kuangtungin maakunnassa suoritettujen sotatoimien ja Pohjoisen sotaretken aikana Kiinan armeijaan levitetään imperialisminvastaisia ja feodalisminvastaisia aatteita ja armeija järjestetään uudella tavalla. Monimiljoonainten talonpoikaisjoukkojen keskuudessa esitetään tunnuksia varastelevien ja lahjottavien virkamiesten kukistamisesta,

tuhaoiden ja lesenien kukistamisesta, ja talonpoikaiston suuri vallankumoustaistelu alkaa. Kaiken tämän johdosta ja myös Neuvostoliitolta saadun avun ansiosta Pohjoinen sotaretki päättyi voittoon. Mutta heti kun suurporvaristo tuli valtaan, se teki lopun vallankumouksesta ja tuloksena oli uusi poliittinen tilanne.

Kolmas kausi on vuodesta 1927 vuoteen 1937 kestänyt vallankumouksen uusi kausi. Kun vallankumouksellisessa leirissä oli edellisen kauden loppupuolella tapahtunut muutoksia — Kiinan suurporvaristo oli lyöttäytynyt imperialismin ja feodaalisten voimien vastavallankumoukselliseen leiriin ja kansallinen porvaristo liittynyt suurporvaristoon — niin vallankumoukselliseen leiriin oli neljästä luokasta jäänyt kolme: proletariaatti, talonpoikaisto ja muut pikkuporvariston kerrokset (vallankumouksellinen sivistyneistö mukaan luettuna). Tämän vuoksi Kiinan vallankumous joutui tosiasiaan pakosta uuteen kauteen, jonka kestäessä Kiinan Kommunistinen puolue johti yksinään joukkoja vallankumoukseen. Se oli toisaalta vastavallankumouksellisten »marssien», toisaalta vallankumouksen syvenemisen kautta. Siihen aikaan suoritettiin kahdenlaisia vastavallankumouksellisia »marsseja», sotilaallisia ja sivistyksellisiä. Myös vallankumouksen syveneminen tapahtui kahteen suuntaan — maaseudun vallankumouksen ja kulttuurivallankumouksen syvenemiseen. Edellä mainittuja »marsseja» varten pantiin imperialistien komennuksesta liikekannalle koko Kiinan ja koko maailman vastavallankumoukselliset voimat. Nuo »marssit» kestivät kokonaista kymmenen vuotta ja niissä osoitettiin vertaistaan hakevaa julmuutta. Muutamia satoja tuhansia kommunisteja ja nuoria opiskelijoita surmattiin, miljoonat työläiset ja talonpojat joutuivat petomaisten vainojen kohteeksi. Kaikkia noita tekoja ohjanneet johtopukarit luulivat, että kommunismi ja kommunistinen puolue onnistutaan ehdottomasti »pyyhkääsemään pois maan pinnalta», mut-

ta todellisuudessa tulos oli aivan päinvastainen. Molemmantlaatuiset »marssit» kärsivät ankaran romahduksen. Sotilaallisten »marssien» tuloksena oli Punaisen armeijan siirtyminen pohjoiseen taistelemaan japanilaisia anastajia vastaan; kulttuurin alalla suoritettujen »marssien» tuloksena oli vuoden 1935 joulukuun 9 päivän nuorison vallankumouksellinen liike. Molemmantlaatuisten »marssien» yhteisenä tuloksena oli koko kansan herääminen. Sellaisia ovat myönteiset tulokset. Mutta hämmästyttävintä on se, että kulttuurinkin alalla suoritettut »marssit» päättyivät häpeälliseen romahdukseen siitä huolimatta, että kommunisteilla ei ollut minkäänlaista mahdollisuutta tehdä niille vastarintaa kuomintangin hallitsemien alueiden sivistyslaitoksissa. Mikä siihen on syytä? Eikö tätä kannattaisi pysähtyä ajattelemaan? Tulihan myös Lu Hsinista — joka oli vakaumukseltaan kommunisti — juuri näiden »marssien» aikana Kiinan kulttuurivallankumouksen suuri edustaja.

Vastavallankumouksellisten »marssien» kielteisenä tuloksena oli japanilaisen imperialismin tunkeutuminen Kiinaan. Se onkin pääsyy siihen syvään vihaan, jonka vallassa koko kansamme vielä nytkin muistelee kymmenvuotista taistelua kommunismia vastaan.

Tällä taistelun kaudella vallankumouksen leiri puolusti kansanjoukkojen imperialismia ja feodalismia vastaan käymän taistelun periaatteita — uutta demokratiaa ja kolmea uutta kansan periaatetta, vastavallankumouksen leiri sitävastoin tilanherrojen ja suurporvariston liittoutuman itsevaltaisia pyrkimyksiä imperialismin ylijohdon alaisena. Tämä liittoutuma kävi niin politiikan kuin kulttuurinkin alalla säälimättömästi Sun Jat-senin kolmen poliittisen peruslinjan kimppeen, se kävi säälimättömästi hänen kolmen uuden kansan periaatteen kimppeen ja syöksi Kiinan kansan mitä suurimman onnettomuuteen.

Neljäs kausi on nykyisen japanilaisia anastajia vastaan käy-

tävän sodan kausi. Kiinan vallankumouksen mutkitteleva tie johti uudelleen neljän luokan yhteisrintamaan, mutta tämän yhteisrintaman puitteet laajentuivat entistä enemmän. Kiinan yhteiskunnan korkeimmissa kerroksissa se sai mukaansa monia hallitsevien luokkien edustajia, keskikerroksissa kansallisen porvariston ja pikkuporvariston sekä alimmissa kerroksissa koko proletariaatin. Kaikki väestökerrokset muodostivat liiton ja ryhtyivät päättävästi torjumaan japanilaista imperialismia. Tämän kauden ensimmäinen vaihe päättyi Vuhanin kukistumiseen. Tällä kaudella on maamme elämän kaikilla aloilla ollut havaittavissa ilahduttavaa nousua, politiikassa on nähtävissä pyrkimystä kansanvaltaistamiseen, kulttuuririntamalla on suoritettu verraten laajaa voimien mobilisointia. Toisessa vaiheessa, joka alkoi Vuhanin kukistumisen jälkeen, on poliittisessa tilanteessa tapahtunut monia muutoksia. Osa suurporvaristoa antautui viholliselle, toinenkin osa hankiuttuu lopettamaan sodan mahdollisimman pian. Kulttuurielämässä muodostunutta tilannetta kuvastaa Je Tšingin, Tšang Tsun-main ja muiden taantumuksellinen toiminta sekä sanan ja painovapauden puuttuminen.

Jotta tämä pula voitettaisiin, on käytävä päättävää taistelua kaikkia niitä aatteita vastaan, jotka tähtäytyvät anastajia vastaan käytävää sotaa, voimien yhteenliittämistä ja edistystä vastaan. Ellei näitä taantumuksellisia aatteita nujerreta, on mahdotonta toivoa voittoa sodassa. Millaisia ovat taistelumme näköalat? Tähän tärkeään kysymykseen kiintyy nyt koko kansan huomio. Vallitsevien kotimaisten ja kansainvälisten olosuhteiden pohjalta lähtien voidaan väittää, että millaisia vaikeuksia japanilaisia anastajia vastaan käymäsämme sodassa kohtaammekin, Kiinan kansa voittaa kumminkin. Jos katsomme Kiinan koko historiaa, niin edistys, jonka Kiina on saavuttanut »toukokuun 4 päivän liikkeen» jälkeen kuluneena kahtenakymmenenä vuotena, ei ylitä vain edellisen

kahdeksankymmenen vuoden saavutuksia, vaan se ylittää todella muutaman menneen vuosituhanen saavutukset. Voidaan kuvitella, millaisia menestyksiä Kiina saavuttaa seuraavan kahdenkymmenen vuoden kuluessa! Pimeiden voimien riehunta kotimaassa ja sen ulkopuolella on aiheuttanut nykyiset kansalliset onnettomuudet. Mutta tuo riehunta ei todista vain sitä, että pimentolaiset ovat vielä voimakkaita, se todistaa myös, että kysymys on heidän viimeisistä kouristuksistaan ja että kansanjoukot lähestyvät vähitellen voittoaan. Niin on asia Kiinassa, niin se on koko Idässä, niin myös koko maailmassa.

14. Harhakäsityksiä kulttuurin luonteesta

Kaikki mikä on uutta muovautuu raskaassa taistelussa. Tämä koskee myös uutta kulttuuria, joka kaksikymmentä vuotta kestäneen kehityksensä aikana on tehnyt kolme käännettä, piirtänyt mutkittelevan linjan, ja tällöin on käynyt selville kaikki mikä siinä on hyvää, mikä huonoa.

Kovakalloiset porvarit ovat aivan väärässä kulttuurikysymyksissä samoin kuin poliittista valtaakin koskevissa kysymyksissä. He eivät ymmärrä uuden kauden historiallisia erikoisuuksia Kiinassa eivätkä tunnusta laajojen kansanjoukkojen uudemokraattista kulttuuria. He lähtevät pyrkimyksestä saattaa voimaan porvariston rajaton valta ja kulttuurin alalla porvarillisen kulttuurin monopoliherruus. Osa sivistystyöntekijöistä, jotka edustavat niin sanottua eurooppalais-amerikkalaista suuntausta¹⁹ (tarkoiton osaa heistä), oli menneisyydessä käytännöllisesti katsoen myötämielinen kuomintangin hallituksen suorittamille kommunisminvastaisille »marsseille» kulttuuririntamalla, ja on nyt nähtävästi myötämielinen »kommunistien liuentamiseen» tähtäävälle politiikalle. He eivät halua, että työläiset ja talonpojat nostaisivat pänsä pystyyn poliittisessa elämässä, he eivät halua, että työläiset ja talon-

pojat nostaisivat päänsä pystyyn kulttuurin alalla. Mutta tuosta kovakalloisten porvarien monopoliherruudesta kulttuurin alalla ei tule mitään, sillä tässä samoin kuin poliittista valtaa koskevassa kysymyksessä ei sille ole olemassa kotimaisia eikä kansainvälisiä edellytyksiä. Ja tästä syystä on parempi, että porvarillisen kulttuurin monopoliherruuden teoriakin »piilotetaan».

Mitä kansan kulttuurin suuntaan tulee, niin kommunistiset aatteet esittävät siinä johtavaa osaa. Meidän tulee voimakkaasti propagoida sosialismia ja kommunismia työväenluokan keskuudessa ja sen ohella kasvattaa suunnitelmallisesti talonpoikaistoa ja muuta kansaa sosialistisessa hengessä. Kansan kulttuuri ei kokonaisuudessaan ole vielä sosialistista.

Uuden demokratian politiikassa, taloudessa ja kulttuurissa — kaikilla näillä aloilla on proletarisen johdon ansiosta sosialistisia aineksia, eikä vain pelkkiä aineksia, vaan sellaisia, jotka esittävät ratkaisevaa osaa. Mutta jos puhutaan politiikasta, taloudesta ja kulttuurista kokonaisuudessaan, niin ne eivät ole toistaiseksi sosialistisia, vaan ovat kaikki uusdemokraattisia. Vallankumouksella on tässä vaiheessa perustehtävänäään pääasiassa taistelu vierasmaalaista imperialismia ja kiinalaista feodalismia vastaan, ja siitä syystä se on vielä porvarillis-demokraattista eikä sosialistista vallankumousta, joka asettaa päämääräkseen kapitalismin kukistamisen. Mitä kansan kulttuuriin tulee, niin olisi väärin olettaa, että meidän nykyinen kansan kulttuurimme kokonaisuudessaan on tai että sen pitäisi olla sosialistista. Se merkitsisi kommunistisen ideologian levittämistehtävän sekoittamista kommunismin käytännöllisen toteuttamistehtävän kanssa tämän hetken toimintaohjelmana; se merkitsisi, että kommunistisen menetelmän, kommunististen metodien soveltaminen erilaisten kysymysten käsittelyssä, tieteen omaksumisessa, työn järjestämisessä sekä kaaderien koulutuksessa sekoitetaan kommunististen

aatteiden toteuttamiseen koko kansansivistyksen ja kansan kulttuuriryön käytännöllisenä ohjeena demokraattisen vallankumouksen vaiheessa Kiinassa. Sisällöltään sosialistisen kansan kulttuurin tulee heijastaa sosialistista politiikkaa ja taloutta. Meillä on politiikassa ja taloudessa sosialistisia aineksia ja niiden heijastumana on meidän kansan kulttuurissammekin sosialistisia aineksia. Mitä tulee yhteiskuntaan kokonaisuudessaan, niin meillä ei ole vielä toistaiseksi muodostunut täysin sosialistista politiikkaa eikä sosialistista taloutta, ja siitä syystä ei vielä voi olla täysin sosialistista kansan kulttuuriakaan.

Sen johdosta, että Kiinan nykyinen vallankumous on osa proletaarista sosialistista maailmanvallankumousta, Kiinan nykyinen uusi kulttuurikin on osa proletaarista sosialistista maailmankulttuuria, sen suuri liittolainen. Mutta vaikka siinä onkin sosialistisen kulttuurin huomattavia aineksia, se ei vielä toistaiseksi kuulu, jos puhutaan kansan kulttuurista kokonaisuudessaan, proletaariseen sosialistiseen maailmankulttuuriin täysin sosialistisena, vaan kansanjoukkojen imperialisminvastaisena, feodalisminvastaisena, uudemokraattisena kulttuurina. Koska Kiinan nykyinen vallankumous ei ole mahdollinen ilman Kiinan proletariaatin johtoa, ei myöskään Kiinan nykyinen uusi kulttuuri ole mahdollinen ilman proletaarisen kulttuurin, ts. kommunismin aatteiden johtoa. Mutta tämä johto suuntaa kansanjoukot tässä vaiheessa imperialisminvastaiseen ja feodalisminvastaiseen poliittiseen ja kulttuurivallankumoukseen, ja tästä syystä nykyinen uusi kansan kulttuuri kokonaisuudessaan pysyy demokraattisena eikä ole sosialistista.

Kiistatonta on, että meidän on nyt laajennettava kommunististen aatteiden propagandaa, voimistettava marxilais-leniniläistä opiskelua. Ilman sellaista propagandaa ja opiskelua ei ole mahdollista varmistaa Kiinan vallankumouksen siirty-

mistä seuraavaan, sosialistiseen vaiheeseen, ei edes viedä voittoon nykyistä demokraattista vallankumousta. Mutta meidän on tehtävä ero toisaalta kommunistisen ideologian ja kommunistisen yhteiskuntajärjestelmän propagandan, toisaalta uudemokraattisen toimintaohjelman käytännöllisen toteuttamisen välillä; on erotettava toisaalta kommunistisen teorian ja kommunististen menetelmien soveltaminen kysymysten käsittelyssä, tieteen omaksumisessa, työn järjestämisessä ja kaaderien koulutuksessa, toisaalta uudemokraattinen suuntaus kansan kulttuurissa kokonaisuudessaan. Ei ole tietenkään sekoitettava näitä kahta asiaa toisiinsa.

Tästä käy selville, että kansan uuden kulttuurin sisältönä Kiinassa ei nykyisessä vaiheessa ole porvarillisen kulttuurin monopoliherruus eikä myöskään proletaarinen sosialismi puhtaassa muodossaan, vaan proletaarisen sosialistisen kulttuurin aatteiden johtama kansanjoukkojen imperialisminvastainen ja feodalisminvastainen uusi demokratia.

15. Kansallisen, tieteellisen ja joukkokulttuurin puolesta

Uuden demokratian kulttuuri on kansallista kulttuuria. Se esiintyy imperialistista sortoa vastaan, Kiinan kansan kansallisen kunnian ja riippumattomuuden puolesta. Se kuuluu meidän kansakunnallemme ja sillä on meidän kansallisten erikoisuuksiemme leima. Se liittyy yhteen toisten kansakuntien kaikkien sosialististen ja uudemokraattisten kulttuurien kanssa, ryhtyy niiden kanssa molemminpuolisen rikastumisen ja molemminpuolisen kehityksen suhteisiin ja muodostaa yhdessä niiden kanssa uuden maailmankulttuurin. Mutta se ei voi suinkaan yhtyä minkään kansakunnan taantumuksellisen, imperialistisen kulttuurin kanssa, sillä meidän kulttuurimme on vallankumouksellista kansallista kulttuuria. Kiinan on otettava

vastaan mahdollisimman suuressa määrin ulkomaisten valtioiden edistyksestä kulttuuria raaka-aineena oman kulttuurin rikastuttamiseksi. Tätä työtä ei menneisyydessä ole tehty läheskään riittävästi. Tässä ei ole kysymys vain nykyajan sosialistisesta ja uusdemokraattisesta kulttuurista, vaan myös menneisyyden ulkomaisesta kulttuurista, esimerkiksi valistusajan kulttuurista useissa kapitalistisissa maissa. Meidän on otettava vastaan kaikki mikä voi meille nykyisin kelvata. Mutta kaiken ulkomaisen suhteen on meneteltävä samoin kuin menetellään ruoan suhteen, kun se ensin pureskellaan hienoksi suussa, kun se muokkautuu mahalaukussa ja suolistossa, kun siihen sekoittuu sylkeä sekä maha- ja suolinesteitä ja kun se sitten jakautuu jätteisiin, jotka poistuvat, ja elinmehuun, joka omaksutaan; vasta näin tulee ruoka hyödylliseksi elimistöllemme. Samoin ei meidänkään pidä niellä ulkomaista selaisenaan, valikoimatta. »Läpikotaisen eurooppalaistamisen» vaatimus²⁰ on virheellinen. Kaiken ulkomaisen mekaaninen lainaaminen on tuottanut Kiinalle suurta vahinkoa. Soveltaessaan marxilaisuutta Kiinassa tulee kiinalaisten kommunistien samoin kaikessa yhdistää taitavasti marxilaisuuden yleiset to- tuudet Kiinan vallankumouksen konkreettiseen käytäntöön — toisin sanoen yhdistää ne Kiinan kansallisiin erikoisuuksiin ja pukea ne tiettyyn kansalliseen muotoon; vasta silloin on työstämme hyötyä. Marxilaisuutta ei saa suinkaan soveltaa subjektivistisesti, kaavamaisesti. Se mitä kaavalliset marxilaiset tekevät, on suorastaan marxilaisuuden ja Kiinan vallankumouksen pilkkaamista. Heidän paikkansa ei ole Kiinan vallankumouksen riveissä. Kiinan kulttuurilla täytyy olla oma, ts. kansallinen muotonsa. Kansallinen muodoltaan, uusdemokraattinen sisällöltään — sellainen on meidän nykyinen uusi kulttuurimme.

Uuden demokratian kulttuuri on tieteellistä kulttuuria. Se esiintyy kaikenlaisia feodaalisia aatteita ja mystiikkaa vas-

taan, tunnollisuuden puolesta totuuden etsimisessä, objektiivisen totuuden puolesta, teorian ja käytännön ykseyden puolesta. Tässä suhteessa voi Kiinan proletariaatin tieteellinen ajattelu luoda yhteisrintaman imperialismia, feodalismia ja mystiikkaa vastaan porvarillisten materialistien ja luonnontieteilijäin kanssa, jotka vielä esittävät Kiinassa edistyksellistä osaa. Mutta se ei voi missään tapauksessa lähteä yhteisrintamaan taantumuksellisen idealismin minkäänlaisten muotojen kanssa. Poliittisessa toiminnassa kommunistit voivat luoda imperialisminvastaisen ja feodalisminvastaisen yhteisrintaman joidenkin idealistien, jopa uskonnollistenkin oppien kannattajien kanssa, mutta eivät voi missään tapauksessa yhtyä näiden idealismiin eikä uskonnollisiin dogmeihin. Kauan kestäneellä feodaalisen yhteiskunnan valtakaudella on Kiinassa luotu mainio kulttuuri. On tutkittava tämän vanhan kulttuurin kehitysprosessia, heitettävä siitä pois kaikki feodaalinen roju, otettava sen demokraattinen ydin; se on välttämätön ehto uuden kansallisen kulttuurin kehittämiseksi ja kansakunnan uskon lujittamiseksi omiin voimiinsa. Mutta missään tapauksessa ei saa omaksua kaikkea kriitikkömmästä, umpimähkään. Kaikki mätä minkä menneisyydessä hallinnut feodaalien luokka on aiheuttanut, on erotettava vanhasta maaniosta kansan kulttuurista, ts. siitä mille demokraattisuus ja vallankumouksellisuus olivat suuremmassa tai pienemmässä määrin ominaisia. Kiinan nykyinen uusi politiikka ja uusi talous ovat kehittyneet edellisten aikakausien vanhasta politiikasta ja vanhasta taloudesta; myös Kiinan nykyinen uusi kulttuuri on kehittynyt edellisten aikakausien vanhasta kulttuurista. Tämänvuoksi meidän tulee kunnioittaa historiallista menneisyyttämme eikä ole suhtauduttava siihen yliolkaisesti. Mutta tämän kunnioituksen tulee ilmetä siinä, että historialle annetaan sille kuuluva paikka tieteessä, että kunnioitetaan historian dialektista kehitystä, eikä siinä, että lauletaan ylistys-

virttä menneisyydelle ja soimataan nykyisyyttä, ei siinä, että ihastellaan kaikenlaista feodaalista rikkaruohoa. Kansanjoukkoihin ja opiskelemaan nuorisoon nähden on pääasia niiden ohjaaminen sillä tavoin, että ne katsoisivat eteenpäin eikä taaksepäin.

Uuden demokratian kulttuuri on joukkokulttuuria ja niin ollen demokraattista kulttuuria. Sen tulee palvella työtätekeviä, työläis- ja talonpoikaisjoukkoja, jotka muodostavat enemmän kuin 90 % kansakunnasta, sen täytyy tulla vähitellen niiden kulttuuriksi. Vallankumouksellisille johtaville kaadereille ja vallankumouksellisille joukoille annettavan tietomäärän välillä täytyy olla ero, mutta samalla täytyy näiden tietojen olla myös yhteydessä keskenään. On erotettava toisistaan ja samalla yhdistettävä toisiinsa vaatimukset kulttuuritason kohottamisesta ja sen yleistajuisuudesta. Vallankumouksellinen kulttuuri on laajoille kansanjoukoille väkevä vallankumouksen ase. Vallankumousta edeltävällä kaudella se palvelee vallankumouksen aatteellista valmistelua, vallankumouksen kestäessä se on yleisen vallankumousrintaman välttämätön ja tärkeä lohko, ja kulttuuririntamalla toimivat vallankumoukselliset ovat tällä rintamalla eriasteisia komentajia. »Ilman vallankumouksellista teoriaa ei voi olla vallankumouksellista liikkettäkään»²¹; tästä näkyy, kuinka tärkeä merkitys vallankumouksellisella kulttuuriliikkeellä on vallankumousliikkeen käytännölle. Sekä taistelu vallankumouksellisen kulttuurin puolesta että käytännöllinen vallankumoustaistelu ovat joukkoliikkeitä, ja senvuoksi täytyy kulttuuririntaman edistyksellisillä työntekijöillä olla oma armeijansa sodassa japanilaisia anastajia vastaan. Tämän armeijan muodostavat kansanjoukot. Jos vallankumouksellisen kulttuuririntaman työntekijä ei lähesty kansaa, tulee hänestä »kenraali ilman armeijaa» eikä hänen luotinsa pysty viholliseen. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tiettyjen edellytysten vallitessa pantava toimeen

kielen kirjaimiston uudistus, kieli on lähennettävä kansanjoukkoihin. Pitää ymmärtää, että kansa on vallankumouksellisen kulttuurin ehtymätön lähde.

Kansallinen, tieteellinen kulttuuri, joukkokulttuuri — se on kansanjoukkojen imperialisminvastaista ja feodalisminvastaista kulttuuria, uuden demokratian kulttuuria, Kiinan kansan uutta kulttuuria.

Uusdemokraattisen politiikan, uusdemokraattisen talouden ja uusdemokraattisen kulttuurin yhdistäminen toisiinsa luo uuden demokratian tasavallan, Kiinan tasavallan, jonka olemus tulee vastaamaan sen nimeä, sen uuden Kiinan, jonka me tahdomme rakentaa.

Uusi Kiina on edessämme, lähtekäämme ottamaan sitä vastaan!

Laivan — Uuden Kiinan — maston kärki on jo ilmestynyt taivaanrannalle, taputtakaa käsiänne, tervehtikää sitä!

Riemuitkaa, Uusi Kiina kuuluu meille!

Huomautuksia

¹ Aikakauslehti »Tšungkuo venhua» (Kiinan kulttuuri) alkoi ilmestyä Jenanissa tammikuussa 1940. Kirjoitus »Uudesta demokratiasta» julkaistiin ensimmäisen kerran tämän aikakauslehden ensimmäisessä numerossa.

² V. I. Lenin, »Ammattiliitoista, nykytilanteesta ja Trotskin virheistä» (Teokset, 32 osa, s. 13).

³ K. Marx, »Kansantaloustieteen arvostelua», Alkulause.

⁴ K. Marx, »Teesejä Feuerbachista», liitteenä F. Engelsin teokseen Ludwig Feuerbach.

⁵ J. V. Stalin, »Lokakuun vallankumous ja kansallisuuskysymys» (Teokset, 4 osa, 176—77 suom.).

⁶ V. I. Lenin, »Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena» (Teokset, 22 osa, s. 288).

⁷ Tarkoitetaan monia neuvostovastaisia tekoja, joihin kuomintangin hallitus ryhtyi sen jälkeen, kun Tšiang Kai-šek oli pettänyt vallankumouksen: joulukuun 13 p:nä 1927 kuomintangilaiset tappoivat SNTLn varakonsulin Kantonissa, joulukuun 14 p:nä Nankingin kuomintangilainen hallitus antoi »käsken yhteyden lopettamisesta Venäjään», kieltäytyi tunnustamasta neuvostoliittolaisia konsulaat-

teja ja pakotti neuvostoliittolaiset kauppajärjestöt Kiinan eri maakunnissa lopettamaan toimintansa. Elokuussa 1929 Tšiäng Kai-šek provosoi koillis-Kiinassa imperialistien usuttamana aseellisen selkkauksen SNTLn kanssa.

⁸ Kemal — Turkin kauppaporvariston edustaja. Ensimmäisen maailmansodan jälkeen englantilaiset imperialistit ajoivat vasallinsa Kreikan aseelliseen hyökkäykseen Turkkia vastaan. Turkin kanssa sai apua Neuvostoliitolta ja saavutti vuonna 1922 voiton Kreikasta. Vuonna 1923 Kemal valittiin Turkin presidentiksi, J. V. Stalin sanoo: »Kemalistinen vallankumous on kansallisen kauppaporvariston huippukerroksen vallankumous, joka on syntynyt taistelussa vierasmaalaisia imperialisteja vastaan ja joka myöhemmissä kehityksessään suuntautui itse asiassa talonpoikia ja työläisiä vastaan, agraarivallankumouksen mahdollisuksiakin vastaan» (Teokset, 9 osa, s. 256).

⁹ Mao Tse-tung tarkoittaa tässä Tšiäng Tsun-maita ja hänen kumppaneitaan. »Toukokuun 4 päivän liikkeen» jälkeen Tšiäng Tsun-mai esiintyi avoimesti tiedettä vastaan saarnaten metafyyillisistä oppia »henkisestä kulttuurista» ja sai »riehaantuneen metafyyssikon» liikanimen. Joulukuussa 1938 Tšiäng Tsun-mai julkaisi Tšiäng Kai-šekin ylytyksestä »Avoimen kirjeen herra Mao Tse-tungille», jossa kehitteli hourupäisiä ajatuksia 8. ja Uuden 4. armeijan sekä Sensin — Kansun — Ningsian Raja-alueen lopettamisesta, esiintyen japanilaisten anastajien ja Tšiäng Kai-šekin apurina.

¹⁰ Syyskuussa 1937 julkaistusta Kiinan Kommunistisen puolueen julistuksesta, joka koski kommunistisen puolueen ja kuomintangin yhteistyötä.

¹¹ Sun Jat-sen, »Luentoja kansan menestyksen periaatteesta», 1942, 2. luento.

¹² Eräs Tšiäng Kai-šekin Erikoispalvelun (vastavakoilun) johtomiehistä, Tšen Lu-fu, palkkasi joukkion taantumuksellisia lahjottavia kirjailijoita, jotka kyhäsivät kirjasen »Veišonglun» (Elämän filosofia). Se oli täynnä typeryyksiä ja siinä saarnattiin kuomintangilaista fasismia.

¹³ Sellaista tunnusta esitti kyynillisesti Jen Hsi-šan, Šansin maakunnan suurten tilanherrojen ja compradorien edustaja.

¹⁴ Petettyään vallankumouksen vuonna 1927 Vang Tšiäng-vei julkaisi häväistyskirjaseen nimellä »Taistelu kumpaakin leiriä vastaan».

¹⁵ J. V. Stalin, »Kansallisuuskysymyksestä Jugoslaviassa» (Teokset, 7 osa, s. 75).

¹⁶ Eräät kommunistiseen puolueeseen kuuluneet kaavaoppiset pilkkasivat sitä, että Mao Tse-tung kiinnitti paljon huomiota vallankumouksellisiin tukialueihin maaseudulla ja nimittivät sitä »vuorilla käynnin» aatteenksi. Mao Tse-tung käyttää tässä noita pilkallisia sanoja osoittaakseen maaseudun vallankumouksellisten tukikohtien suuren merkityksen.

¹⁷ Koulujärjestelmä tarkoittaa tässä Euroopan ja Aasian maiden jäljittelyä opetuksessa. »Kotsui», valtiontutkintojärjestelmä, on ollut Kiinassa voimassa varhaisemmista ajoista alkaen. XIX vuosi-

sadan lopulla Kiinan sivistyneistön edustajat, uudistuksen puoltajat, vaativat vanhan tutkintojärjestelmän poistamista ja eurooppalais-mallisten koulujen perustamista.

¹⁸ Toukokuun 4 p:nä 1919 syntynyt isänmaallinen liike astui kesäkuun alussa uuteen vaiheeseen, joka alkoi siitä, että Pekingin ylioppilaat ryhtyivät vastustamaan sotaväen ja poliisin väkivallante-koja, järjestivät joukkokokouksia ja pitivät puheita. Ylioppilaiden lakkojen jälkeen seurasi työläisten ja kauppiaiden lakkoja šanghaissa, Nankingissa, Tientsinissä, Hantsoussa, Vuhanissa, Kiukiangissa sekä Šantungin ja Anhuein maakuntien eri paikkakunnilla. Sillä tavoin »toukokuun 4 päivän liike» muuttui laajaksi joukko-liikkeeksi, johon ottivat osaa proletariaatti, kaupunkien pikkuporvaristo ja kansallinen porvaristo.

¹⁹ Tarkoitetaan ryhmää, jota Hu šin ym. edustivat.

²⁰ »Läpikotaisen eurooppalaistamisen» puolesta esiintyi osa porvarillisia tiedemiehiä. He ylistelivät kauan sitten jo aikansa elänyttä Lännen individualistista porvarillista kulttuuria ja vaativat, että Kiina seuraisi kaikessa Euroopan ja Amerikan kapitalististen valtioiden esimerkkiä.

²¹ V. I. Lenin, »Mitä on tehtävä?» (Teokset, 5 osa, s. 341).